

Новини ▶ 6
България
заплашена от
хроничен дефицит

Не трябва да се пипат парите от фискалния резерв, каза Ричард Ран от Института за пазарна икономика

Новини ▶ 7

Игра на нерви
на газовия пазар
в България

▶ **Димитър Гогов**, директор на "Булгаргаз"

Компании ▶ 11
Акционер в КТБ
търси 15 млн. EUR
от борсата

"Технологичен център - Институт по Микроелектроника" е увеличила капитала си 40 пъти до 120 млн. лв.

Компании ▶ 11
Булбанк е
третата банка
с дивидент

УниКредит Булбанк стана третата банка на българския пазар, която реши да раздаде дивидент от печалбата за 2009 г.

pari.bg
Пари

Понеделник

31 май 2010, брой 99 (4910)

USD/BGN: 1.57932

▼ -1.04%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.23840

▲ +1.05%

Българска народна банка

Sofix: 382.31

▲ +1.11%

Българска фондова борса

BG40:107.89

▼ -0.03%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ЕНЕРГИЯ ОТ НИЩОТО

Биомасата има най-голям потенциал сред ВЕИ източниците, но само 24% от нея се използват ефективно ▶ 4-5

Коментар ▶ 2

Кривото огледало
на министър
Дянков

Защо се пипат заделените за черни дни пари, след като кризата е свършила още преди месец. И защо Дянков залага 3.2 млрд. лв. дефицит, като личната му прогноза е той да не надхвърли 2 млрд. лв.

Новини ▶ 8

Търговията влошава
оценките за бизнес климата

Общият показател за бизнес климата се е понижил с 0.4% спрямо април основно заради сектора Търговия на дребно. Търговците отчитат понижени на продажбите

Интервю ▶ 8-9

Ще спестим 3 млн. лв. от
административни реформи

Бизнесът няма интерес да инвестира в образованието, защото не са предвидени никакви привилегии, каза проф. Иван Илчев, ректор на Софийския университет "Св. Климент Охридски"

Свят ▶ 10

Медведев
търси помощта
на Евросъюза

Русия организира двудневна среща на върха. Москва настоява за премахването на визите за руснаци, пътуващи в ЕС, и за помощ от европейските държави за модернизиране на икономиката

Печеливш
Валери Тодоров

Съветът за електронни медии преизбра Валери Тодоров за генерален директор на Българското национално радио. На 29 май изтича неговият първи мандат. За поста се кандидатираха неговите предшественици Поля Станчева (сега общински съветник от ГЕРБ) и Александър Велев, както и Николай Ангелов, Чавдар Стефанов, Ивайло Малинов, Анета Милкова, Гергина Дворецка и Жени Гаджалова.

Губещ
Стефан Юруков

Софийската гравска прокуратура повдигна обвинение на Стефан Юруков, бивш шеф на Държавната агенция по горите. Той е нарушил служебните си задължения, като е издал заповед, въз основа на която е сключен договор за замяна на недвижими имоти между Държавната агенция по горите и „Агросим“ ЕООД и Национално управление по горите с цел облагодетелстване на „Агросим“ ЕООД в размер на 60 287 041 лв.

Мнения

► **Страхът, че може да изпаднам** в „зръцката ситуация“, накара европейските правителства да предприемат мерки за съкращаване на разходите и намаляване на бюджетните дефицити. Да, но явно България не се плаши и както винаги нашите политици ще бъдат „много изненадани“, ако гържавата съвсем го закъса.

Киро

► **Ами то се вижда, че нашето** правителство не си спазва обещанията. Въпреки че още в началото на май правителството на ГЕРБ обяви, че ще съкрати разходите с 900 млн. лв., после взе, че увеличи бюджетния дефицит до 4.8%. А това се получава, като се прелива от единия джоб в другия - за едно орязват разходите, а за друго ги увеличават.

Мира

Коментар

Кривото огледало на министър Дянков

Георги Андреев
gandreev@pari.bg

„Докато другите държави започнаха да режат драстично разходите си, правителството започна да харчи готови пари, защото е най-лесно“

Честито на всички българи. Докато Европейският съюз се гърчи в опитите си да спаси по-слабите икономики, у нас вече няма и помен от икономическата криза. Тя е свършила още през април и вече месец живеем в охолство и в условията на икономически растеж.

За всички българи тази картина е пожелателна, но за финансовия министър Симеон Дянков това е самата истина. На всяка публична изява той не спира да повтаря едни и същи заучени реплики като мантра - промишлеността върви нагоре, износет покорява върхове, безработицата е пренебрежима, а ипотечният пазар се е стабилизирал и дори отбелязва ръст.

Всъщност като слушам оптимистичните новини,

► **Правителството залага 3.2 млрд. лв. дефицит** въпреки личната прогноза на министър Дянков, че той няма да надхвърли 2 млрд. лв.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

идващи от „Раковски“ 102, се питам дали Дянков визира България, или аз живея в друга държава. Дали огледалото, през което Дянков вижда

икономическата ситуация, е обикновено или от онези по увеселителните паркове, които те показват коренно различен.

А ситуацията в България е коренно различна от розовата картина, която рисува финансовият ни министър. Междудфирмената задължнялост расте с плашещи темпове, офисите на чуждите компании затварят един след друг, фирмите от дребния и средния бизнес окапват като круши, а производството се доближава до абсолютната нула.

И докато другите държави започнаха да режат драстично разходите си, правителството започна да харчи готови пари, защото е най-лесно. Обсъжданите повече от месец антикризисни мерки не проработиха, планове за орязване на разходи също, даже някои харчове бяха увеличени. Реформите също останаха в сферата на добрите пожелания. Но пък си имаме резерв. И харченето му според Дянков е много добра идея. Но само според него.

Логично възниква въпросът защо се пипат заделените за черни дни пари, след като кризата е свършила още преди месец. И защо финансовият министър залага 3.2 млрд. лв. дефицит в актуализацията на бюджета, като личната му прогноза е той да не надхвърли 2 млрд. лв. А обяснението му, че предложил по-консервативен вариант за бюджет, защото има доста несигурност в съседните на България страни и на европейските пазари, дори не се нуждае от коментар.

Кривите огледала са създадени, за да забавляват посетителите на увеселителните паркове, а образът от огледалото на финансовия министър предизвиква единствено тъжна усмивка...

pari.bg Top 3

1 Има риск България да тръгне по пътя на хроничния дефицит. Икономисти препоръчват да не се пипа фискалният резерв.

2 Повече контрабанда или по-малко пушачи. Рязко е спаднал физическият обем на цигарите, но няма данни за рязко спадане на тютюнопушенето.

3 Краят на Lost загде нови въпроси. Последният епизод на шестсезонната сага продължава на DVD.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395876
УИКЕНД
Елина Пучева - 4395877
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ДЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218
Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119

Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
Перник
Мария ВАСИЛЕВА - 0888 213 804
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Няма да позволя заради няколко корумпирани ревизори да се лепне етикет на НАП като на институция, изтъкана от корупция

► **Красимир Стефанов**, директор на НАП

Число на деня**13**

► Пти е по-нисък празът на бедността в България в сравнение със старите членки на Европейския съюз, показва изследване на Икономическия и социалния съвет

Пореден конфликт

► През уикенда президентът Георги Първанов и премиерът Бойко Борисов за пореден път кръстосаха шпаги. Този път причината бяха акциите на МВР. Ето какви реплики си размениха двамата държавни ръководители:

МВР прехвърля границата

” Няма как да не ви прави впечатление, че покрай онези необходими действия на полицията, които трябва да респектират престъпността, успоредно с това сме свидетели на доста радикални действия, които прехвърлят границата. Те са част точно от този стремеж да се внуши, да се създаде страх в обществото

Георги Първанов, президент

За мен е важна оценката на ЦРУ

Бойко Борисов, премиер

” Оценката за борбата с престъпността, която смятам за важна, е тази на шефа на ЦРУ Леон Панета. (Той даде висока оценка на българските служби - бел.ред.) Сами виждате, че това изказване няма грам истина, на което човек може да стъпи, за да го коментира. Това е поредното му внушение срещу правителството

Тото мания

► Българите трескаво попълваха фишове с надеждата да грабнат големия джекпот от 2.5 млн. лв.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ЖИЛИЩЕН КРЕДИТ

Сега вече съм спокоен!

Жилищен кредит
Сигурен дом

Спо-ниска
фиксирана
лихва
за първите две години

- Застраховка, която покрива месечните вноски при загуба на доход
- Допълнителен бонус след периода с фиксирана лихва

Необходима е застраховка на ипотеканото недвижимо имущество и застраховка по програма „Защита на плащанията“. При кредит 55 000 евро за 30 г. ГПР е 9,14%, а в случай на превод на работна заплата по програма „Супер премия“ – 9,03%.

Postbank

Член на **Eurobank EFG** Груп

www.postbank.bg

0800 18 000

Правното име на Пощенска банка е Юробанк И Еф Джи България АД

pari.bg реплики

► По темата „Повече контрабанда или по-малко цигари“. В Европейския съюз сме, но откога, направена ли е равностметката каква ни е икономическата изгода досега, колко вземаме, колко даваме? Всяка държава има своето специфично развитие поради много причини. Защо само трябва да подражаваме на другите държави. Вдигаме

акциза, но... Сами си създаваме почвата, условията за престъпност и самите престъпници. Ами тогава нека да забравим и за домашното производство на буркани, варенето на ракия или ако не, да наложим данък лев на буркан. Ще напълним хазната ли? Абсурд. Само ще създадем на Цветан Цветанов акция „Буркан“. Взех да се страху-

вам тази идея да не би да...
Димитър Жулев

► По темата „Повече контрабанда или по-малко пушачи“. Всяко увеличение на цената на нещо води до намаляване на консумацията му и до търсене на алтернативи от хората. Така е и с цигарите. Вдигането на акциза е грешка.

Анонимен

Енергия от нищото

Биомасата има най-голям потенциал сред ВЕИ източниците, но само 24% от нея се използват ефективно

Здравейте, ние сме представители на италианска компания и искаме вашите отпадъци - от дървесина, от земеделски култури или дори екскременти от отглеждането на животни, най-добре птици. Звучи малко налудничаво, но не е. Италианската консултантска компания Cartesio има планове да изгради 5 централи на биомаса в България, всяка с по 250 KW мощност. Планираме инвестиции от по 1 млн. EUR за всеки от обектите. Работим с италианската компания Planetec, която произвежда специализираното оборудване за производство на енергия от биомаса. Търсим си и български партньори, които да осигурят суровината и терена за изграждане на централата. Това разказа пред в. "Пари" Фраческо Челото, управляващ директор на Cartesio. Според него централата на биомаса може да бъде изградена за година, а инвестицията да се върне за 10-12 години. Вече са направили

Дарина Черкезова
dcherkezova@pari.bg

предпроектни проучвания и предварителни разговори. Най-добър потенциал за производство на енергия от дървесина има в района на Велинград, в Плевен се свързахме с птицеферма в Славяново, от която можем да използваме екскременти и слама. Добър потенциал има и в централната част на страната и в Североизточна България, разказва Челото.

Неуизползваното богатство

Проекти като тези на Cartesio и Planetec не липсват и тепърва ще се появяват нови, защото в България потенциалът за използване на биомасата в енергети-

ката е огромен. Той дори е най-голям сред всички разновидности на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ), показва справка на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ).

От биомаса може да се произведе около 2700 Ктое (килотон петролен еквивалент). Това е 9-10 пъти повече от потенциала на слънчевата или вятърната енергия, които са толкова популярни през последните години. Въпреки това обаче 76% от наличната биомаса в България не се използват, отчитат от МИЕТ. Най-добри резултати има при усвояването на дървесната биомаса, която е и с най-големи количества и енергиен потенциал. В страната вече има 24 компании, които произвеждат дървесни трици, брикети и пелети, като те дори изнасят продукцията си в Италия, Испания, Германия и др., коментира за в. "Пари" Димитър Младенов, председател на Асоциацията за

Индустриални отпадъци

- твърди – хартия, стърготини
- течни – от хранително-вкусовата промишленост

Градски отпадъци

- твърди – отпадъци от домакинствата
- течни – отпадни води

Дървесина

- дърва за огрев и отпадна дървесина от горското стопанство

Селскостопански отпадъци

- твърди отпадъци – от земеделски култури като слама, царевични стъбла и др.
- течни – животински

Енергийни култури

- бързорастящи видове върбови и тополови
- маслодайни – слънчоглед, рапица и др.

Първоначална трансформация

Видове биомаса

енергийно оползотворяване на биомасата. Използването на селскостопански отпадъци обаче още е на "кота 0".

Около 89.4% от биомасата се използва директно от домакинствата и едва 7.5% в индустрията, коментира за в. "Пари" Александрина Димитрова, началник на отдел "Опазване на окол-

ната среда и ВЕИ" в МИЕТ. Домакинствата всъщност използват дърва и дървесни пелети, но в повечето случаи ги изгарят в съоръжения с изключително ниско КПД - около 30-40%. Използването на дървесни трици (дървесен чипс) е подходящо за публичния сектор, но там все още не е направен сериозен пробив,

разказва за в. "Пари" Красимир Станчев, изп. директор на "Ерато Холдинг".

(Не)воля

Биомасата до момента до толкова е била пренебрегвана, че дори не е била включена в законодателството, свързано с ВЕИ. Това обаче ще бъде коригирано и в Националния план за действие

Интервю Проф. Димитър Младенов, председател на Асоциацията за енергийно оползотворяване на биомасата

Трябва да има субсидии и за биомасата

За последните 10 години използването на дървесна биомаса се е увеличило до 5 пъти

► Господин Младенов, какъв е потенциалът на биомасата в България и доколко той се използва пълноценно?

- Възможностите за производство на енергия от биомаса са много големи. Досега обаче основно се акцентира на дървесната биомаса, а не и на останалите разновидности. За последните 10 години използването на дървесна биомаса се е увеличило до 5 пъти. Голяма част от населението открай време се отоплява на дърва, т.е. на един от видовете биомаса, но това не се прави много ефективно, тъй като се използват печки или камини, които имат нисък коефициент на полезно действие (КПД) - около 30-40%. През последните 20 години дървесината започна да се преработва

и от отпадъците да се произвеждат и други крайни продукти - енергийни трески, брикети и пелети. Те не само помагат за оползотворяването на отпадъците, но имат и добри енергийни свойства. Ако дървата за огрев, брикетите и пелетите се изгарят в специализирани и пиролизни котли, КПД достига до 90%.

В момента в страната има 24 фабрики, които произвеждат пелети от дървесни отпадъци. За сравнение в Гърция има 3, а в Румъния 3 или 4. В същото време имаме само една фабрика за производство на брикети и пелети от слама, която се намира в гр. Мизия. Отпадъците от селското стопанство все още не се използват за енергийни нужди.

► Кои са пречките пред по-доброто използване на биомаса в енергетиката?

- Те са няколко, като на първо място са свързани със законодателството и липсата на политическа

воля да се стимулира подобно производство. В други държави се предвиждат субсидии за инвестиции в производство на енергия от биомаса както за самите инвеститори, така и за отделните домакинства, които биха искали да си купят

системи, работещи с биомаса. А у нас биомасата досега дори не присъстваше в закона за възобновяемите енергийни източници.

Има и чисто организационни проблеми, тъй като за производството на биомаса и на енергия от нея се мина-

ва през няколко фази - добив, транспорт, преработка и т.н. При различните видове биомаса това се случва по различен начин, но като цяло процесът никак не е лесен, а и не излиза евтино. Проблем е и фактът, че селското ни стопанство е сравнително разпокъсано, което допълнително затруднява процеса.

► Има ли интерес от страна на инвеститорите, а и на домакинствата към използването на биомаса?

- В момента биомасата се използва предимно от домакинствата, които разчитат на дърва за огрев и все повече на дървесни пелети или брикети. Интересът на инвеститорите към дървесната биомаса е голям. От една страна, тъй като тя е универсално гориво с висока калоричност и сравнително лесно може да се намери пазар в страната или извън нея, а от друга страна - пора-

ди факта, че в България има и производители на специализираните котли за изгарянето ѝ. Към момента инвеститорите се интересуват основно от възможностите за изграждане на централи за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия от биомаса, тъй като цените, на които се продават, са по-добри, отколкото на биогаза например.

Сред чуждестранните инвеститори интерес имат предимно такива от Италия, Испания и Германия. Преди време дойдоха испански предприемачи, които искаха да засадят бързорастящото растение пауловния, но впоследствие се отказаха.

Като цяло инвестиционните проекти за инсталации за производство на пелети и брикети от биомаса имат възвръщаемост от максимум 5 години, но сега заради ограниченото кредитиране инвестициите в това направление намаляват.

Продукти на пазара за крайно енергийно потребление

Графика: Гриша Струнджев

за ВЕИ, който ще бъде готов през юни, тя ще намери подobaщо място, казват от МИЕТ.

Представителите на индустрията, свързана с биомаса, коментират, че е крайно време държавата да обърне внимание на биомасата и да се предоставят преференции за използването ѝ или за инвестициите в

този сектор, както се прави в други държави в Европа.

Ако се стимулира използването на дървесната биомаса, с която разполагаме в изобилие, можем да сведем до минимум ползването на вносни ископаеми горива, особено на природен газ, което пък влияе пряко върху БВП на страната, коментира Станчев.

С дървесни отпадъци отоплението е най-изгодно

Те са 4 пъти по-евтини от нафта и 3 пъти по-евтини от тока

Дървесната биомаса е най-евтиният източник на топлинна енергия както за домакинствата, така и за публичния сектор - болници, училища, детски градини и т.н., когато се оползотворява във високоенергийно ефективни съоръжения. Отоплението чрез използване на пелети излиза около 7.5 ст./kWh, а при използването на дървесни трески цената е дори още по-ниска - 5 ст./kWh, при положение, че се доставя в радиус до 70 км от мястото на нейното производство като гориво. Това е 4 пъти по-евтино от отоплението на нафта и 3 пъти по-евтино от това на ток, показват изчисленията на "Ерато Холдинг".

Болно ми е, когато някое училище в Родопите например обяви дървена ваканция през януари, за-

щото свършила нафта за отопление. А в същото време това училище се намира в район, богат на отпадна дървесна биомаса, която може да бъде оползотворена за отопление, коментира за в. "Пари" Красимир Станчев, изп. директор на "Ерато Холдинг".

Цената за отопление на дървесни пелети, съпоставена с отопление на природен газ, е приблизително същата - около 7.5 ст./kWh към настоящия момент. Въпреки това обаче се очаква покачване на природния газ, при това точно преди отоплителния сезон, коментират енергийните експерти.

7.5

► ст./kWh е цената, която се заплаща при отопление с дървесни пелети

Ние създадохме този пазар

В началото на 2000 г. започнахме да внасяме дървесни пелети от Чехия и Словакия. Тогава това бяха нови, непознати продукти в България и дори се наложи да субсидираме продажбата им с по 30 лв./т, за да успеем да разработим пазара.

Дървесният чипс все още не е достатъчно популярен в страната, но така както създадохме пазара на дървесни пелети, така в най-скоро време ще създадем и този на дървесния чипс.

Като цяло дървесната биомаса е евтина и в същото време екологична. Клиентът не е обвързан с един доставчик на пелети или дървесен чипс. В същото време обаче съоръженията, в които се изгаря дървесната биомаса,

Дървесната биомаса е евтина и в същото време екологична

Красимир Станчев, изп. директор на "Ерато Холдинг"

са малко по-трудни за експлоатация, отколкото при използването на природен газ, тъй като трябва да се почистват периодично. Невинаги в градска среда е приложимо използването на дървесна биомаса, тъй като понякога няма как да се инсталира котел в апартамент в жилищна кооперация например.

Когато се използват дървесни трески, се появява и проблемът с транспорта. Транспортрането им на повече от

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

70 км от мястото на производство значително оскъпява използването им и ги прави неконкурентоспособни. За сметка на това обаче те са много евтин и удачен

източник на топлина за публичния сектор, например за училища, детски градини, болници и т.н.

Интервю с Красимир Станчев в pari.bg

LEXUS

ЕТО. БЪДЕЩЕТО НА АВТОМОБИЛИТЕ.

Lexus RX 450h е автомобил, който няма да подминете. Красив, мощен, интелигентен и определено достоен за партньор. Автомобил с характер, за да допълва вашите качества. Веднъж застанете ли заедно на пътя, всичко се променя във ваша полза. Препятствията ви заобикалят, а природата е на ваша страна. Заедно се превръщате в пример за останалите шофьори.

Накрая осъзнавате, че сте направили точния избор. Сега се чувствате на място. Lexus RX 450h също.

lexus-bulgaria.bg

LEXUS HYBRID DRIVE

5 ГОДИНИ ГАРАНЦИЯ

ПЪЛЕН ХИБРИД RX 450h
вече от 99 900 лв.

Лизинг с преференциална лихва и облекчена процедура по одобрение.

НОВ АВТОСАЛОН LEXUS СОФИЯ | София 1784, бул. Цариградско шосе 149, тел.: +359 2 489 50 70, +359 2 958 18 44, моб.: +359 896 800 021

Комбиниран разход: 6.3 л/100 км | Комбинираните емисии на CO₂: 148 г/км

Има риск България да тръгне по пътя на хроничния дефицит

Икономисти препоръчват да не се пипа фискалният резерв

Предложения Кои разходи да се съкратят

- ▶ на всички министерства с поне 20%, в това число и на социалното ведомство и МВР, спестяват се 964 млн. лв.;
- ▶ съкращаване на трансферите с 15%, или 339 млн. лв. икономии;
- ▶ на висшите училища, БАН с 20%, или 90 млн. лв.;
- ▶ на БНТ, БНР и НС пак с 20%, или 32 млн. лв.;
- ▶ орязване на бюджета за съдебната власт с 20%, или 58 млн. лв. икономии.

▶ България е в много по-добра позиция от европейските страни от гледна точка нивото на дълга, каза Ричард Ран, председател на надзора на ИПИ

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

България е на път да тръгне по спиралата на хроничния дефицит. Това предупреди икономистите от Института за пазарна икономика Светла Костадинова и Петър Ганев. И двамата се обединиха около тезата, че правителството е това, което определя какъв да е размерът на бюджетния дефицит.

Най-лесният вариант

Много лоша е идеята да се ползват пари от фискалния резерв, за да покриват оперативни разходи, каза д-р Ричард Ран, председател на надзорния съвет на ИПИ и на Института за глобален икономически растеж. По думите му България е с много добри показатели от гледна точка на дълга. Той обаче предупреди, че това може да се промени, ако кабинетът реши да тръгне по пътя на увеличението на дефицитите. Според него гръцкият сценарий може да се задейства и у нас, ако управляващите не предприемат мерки рязко

да намалят разходите.

Едно говорят, друго става

Вместо наистина да затегне коланите от актуализацията на бюджета, става ясно, че на практика разходите се увеличават с 1.4 млрд. лв. на фона на резкия спад на приходите, каза Костадинова. По думите ѝ само една част от тези харчове са свързани с плащанията по стари договори (около 660 млн. лв.), останалите разходи са на сегашния кабинет. Тя обясни, че намеренията да се харчат пари от резерва са сигнал за невъзможността на правителството да балансира бюджета, каквито бяха обещанията в края на миналата година.

Двата пътя

Не виждаме никакви мерки през първите месеци на тази година, които да са в посока намаляване на дефицита, каза Петър Ганев. Както и не е започната нито една от обещаните реформи в здравеопазването, образованието и пенсионната система.

Финансовият министър Симеон Дянков говореше, че бюджетът ще е на нула през 2010 г. и ще кандидатстваме в еврозоната. Сега виждаме, че се случва точно обратното, дефицитът е заложен да стигне 4.8%, каза Ганев. Той обясни, че България може да поеме по

два пътя - по-добрия - този на Естония, и по-лошия - този на Гърция.

За да намали дефицита си, Естония предприе сериозни мерки за орязване на разходите. Те предприеха и трудни реформи, но успяха да избегнат спиралата на дефицита и за награда получиша покана за влизане в еврозоната. Точно в обратната посока тръгна Гърция, каза Ганев. Освен че се оказа, че са подправяли документи и са крили информация, дефицитът в южната ни съседка стана хронично явление. За да се финансира бюджетният дисбаланс, се увеличи дългът, а това доведе до намаляване на кредитния рейтинг на Гърция. Накрая страната се оказа във фактически фалит и ЕС се наложи да я спасява.

Има шанс

България може да бъде една от отличниците в Европа само ако се откаже от заложените допълнителни фискални мерки, които ще струват 1.15 млрд. лв., смятат от ИПИ. Според Ганев разплащанията с бизнеса трябва да станат само ако се намалят допълнително разходите. Освен това екипът на Борисов трябва сериозно да помисли да се откаже от някои харчове, като тези за хеликоптерите, строежа на спортната зала и българския "Лувър".

Биляна Вачева

Бели пари Кога се използва резервът

▶ Фискалният резерв може да се ползва за погасяване на

държавни дългове.

▶ Резервът би могъл да се пипа и за провеждането на ключови реформи (каквито сега не виждаме правителството да провежда).

Тези пари не са за:

- ▶ финансиране на правителствените разходи
- ▶ големи инфраструктурни проекти
- ▶ рискови инвестиции.

Мнение

Трябва нова актуализация на държавния бюджет

Да се направи актуализация на бюджета, която може да доведе до по-нисък бюджетен дефицит. Не е изключено от Европейската комисия да поискат да ни глобят за свръхдефицит и да се изискват мерки за намаляването му.

Важно е да покажем ясно, че ситуацията с бюджета е овладяна и е под контрол. От Синята коалиция призоваваме всички разходи, които може да бъдат отложени - да бъдат отложени, всички разходи, които може да бъдат съкратени - да бъдат съкратени.

Мартин Димитров,
съпредседател на Синята коалиция

1.75

▶ млрд. лв. икономии ще се реализират от предложените съкращения на разходите от ИПИ

Игра на нерви на газовия пазар в България

“Булгаргаз” иска да разговаря с ръководството на “Газпром” за стъпването на “Овергаз” на българския пазар

“Булгаргаз” и “Овергаз” влязоха в нещо като студена война, след като “Овергаз” обяви, че няма да поднови договора за доставки на газ с държавното дружество. След решението във всяка от компаниите имат притеснения за стъпките, които другата ще предприеме.

Измтаскване

Въпреки че няколко пъти повтори, че двете дружества не са в конфликт, директорът на “Булгаргаз” Димитър Гогов призна, че “винаги съществува риск за това да бъдем по някакъв начин изместени от пазара и да се цели придобиване на определен дял от този пазар”.

С 2.5 млрд. куб. м от общо 3 млрд. годишно “Овергаз” е най-големият доставчик на газ за “Булгаргаз”. Компанията смята да излезе на пазара с 1 млрд. куб. м. И вероятно с по-ниски цени. “Нормално е едно лице,

подставено от този производител, в един момент да се опита да влезе на един пазар, включително и временно намаляване на цените с цел завладяването на един дял от този пазар”, беше коментарът на Гогов. Според енергийния експерт Иван Хиновски обаче това означава реална конкуренция на пазара в страната. По думите на Димитър Гогов двете компании не са поставени в равни условия за конкуренция. Причината е, че “Булгаргаз” е задължена да се регистрира и да има лиценз, освен това подлежи на регулация от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.

Притесненията на “Овергаз” са свързани с опасността от нелоялна конкуренция и евентуална държавна подкрепа за “Булгаргаз”.

Преговори с “Газпром”

“Булгаргаз” води разговори с дъщерното дружество “Газпром Експорт” за подновяване на договора, който изтича в края на годината. Той трябва да гарантира всички доставки за страната. Димитър Гогов се позова на подписан през 2006 г. меморандум, в който

21.2

▶ процента е намаляване на потреблението на газ в България в последните две години

▶ Директорът на “Булгаргаз” Димитър Гогов смята, че гружеството не е поставено в равни условия за конкуренция

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

“Газпром” се ангажира да гарантира цялото количество доставки за страната до 2030 г., и то през “Булгаргаз”, обясни Гогов.

Следващата среща между представители на двете компании е в началото на юни. Заедно с това ръководството на “Булгаргаз”

ще предприеме всички възможни и позволени стъпки, за да разговаря по темата за “Овергаз” с ръководството на “Газпром”, съобщи Гогов.

Без посредници

Още от газовата криза в началото на 2008 г. се за-

говори, че трябва да бъдат премахнати посредниците между българската страна и “Газпром”. Това беше потвърдено при срещата на Алексей Милер с енергийния министър Трайчо Трайков през февруари. С решението на “Овергаз” отпада единият посредник.

Другият е “Газпром Експорт”, договорът с който трябва да бъде подновен. Третият е “Винтерсхал”, като договорът с него изтича в края на 2012 г. От думите на Димитър Гогов стана ясно, че се мисли за неговото удължаване.

Филipa Paдиoнoвa

Решението на “Овергаз” ще доведе до реална конкуренция

Иван Хиновски, председател на Българския енергиен форум

” Досега на “Булгаргаз” му беше лесно. Договаря се за някаква квота от “Газпром” и живее спокойно

ректни доставки на “Газпром”, но в края на краищата това е конкуренция. А това може да има само положително въздействие. И ще има. “Газпром” иска да покаже, че може да бъде на нашия пазар и без посредници.

Държавата не може да пречи. Има директива, която е гаранция за свободен достъп до газопреносната мрежа. Във всички случаи тя не може да попречи за безпрепятствен пренос. Даже да има някакви бариери и висока цена за пренос, Европейската комисия ще се намеси. Защото при преноса на газ не може да има дискриминационни условия.

Във всички случаи стъпването на “Овергаз” директно на пазара е по-добре. Това се казва реална конкуренция. Никога цената не може да бъде по-висока, отколкото, ако е един обществен доставчик.

Няма опасност “Булгаргаз” да бъде изтласкан от пазара. Но ще бъде принуден да диверсифицира своите доставки и партньори. Защото

досега на дружеството му беше лесно. Договаря се за някаква квота от “Газпром” и живее спокойно. Сега ще трябва да се бори за количества. Ако “Булгаргаз” не се справи и не намери алтернативни източници, ще бъде лошо. Защото това е голямо държавно дружество и внася много пари в бюджета. Теоретично може да фалира, но практически не. Решението означава ди-

Трябва ви ипотечен кредит?

Звъннете на ГАБРИЕЛА

Тя ще ви предложи не само един от най-ниските ГПР (годишен процент на разходите), но и всички останали предимства на ипотечните кредити на ПИБ. Включително спестяването на хиляди от задължителната „Застраховка имот“ (около 200 лв. годишно), която вместо вас се поема от банката.

Лихва: от **7,8%**

ГПР: **8,893%**

(при кредит от 100 000 евро за срок 360 месеца при лихва 7,8%)

Габриела Томова
Кредитен консултант
клон МОА-София
София 1307
Бул. Александър Стамболийски 101

Приятелското лице на ипотечните кредити

Fibank
Първа инвестиционна банка

*bank (*2265), 0800 11 011

www.fibank.bg

Интервю Проф. Иван Илчев, ректор на Софийския университет „Св. Климент Охридски“

Ще спестим 3 млн. лв. от административни реформи

Бизнесът няма интерес да инвестира в образованието, защото няма привилегии

► Проф. Илчев, какво предвиждат предложенията ви за антикризисни мерки?

- Те са свързани с екстремни мерки, с които трябва да се тръгне към структурни реформи в университета. Трябва да се премине към оптимизиране на учебната, научната и изследователската работа. Имаме някои звена с дублиращи функции, които трябва да се обединят. Имаме звена, които биха могли да бъдат реструктурирани, така че да станат по-ефективни. Ще бъде трудно обаче. Предложенията предстои да бъдат одобрени или отхвърлени от Академичния съвет днес.

► Предвиждате ли съкращения в администрацията на Софийския университет?

- В момента при нас върви проверка за управленските практики. Прави се epc marking на университета в сравнение с 9 сходни по големина вузове в Европа. Оказва се, че Софийският университет има най-малка администрация. Приказките за голямата администрация при нас са само легенди. Не можем да говорим самоцелно за съкращения. Безспорно е, че има много хора, които

не работят добре. Да не се лъжем - те не са само в администрацията, но и в науката, и в образованието.

► Колко служители работят там?

- Грубо казано, имаме около 1800 души преподаватели и 700 служители в администрацията на факултетите, централна администрация и помощен персонал.

► До какви икономии ще доведат антикризисните мерки?

- В таблиците сме изчислили предполагаемия размер на икономии, които ще се получат през следващите 6 месеца. Това, което предлагаме, ще ни позволи да спестим около 3 млн. лв. В момента са отрязали около 4 млн. лв. от нашия бюджет. Това не е здравословна реформа. Рисуваме да изпаднем в анабиоза и да не можем да изпълняваме функциите си.

► Съкращаването на годишния ви бюджет с 10% какви промени наложу?

- От около месец насам сме спрели ремонтните дейности с изключение на аварийните ремонти. Разположени сме в 19 сгради, които са

паметници на културата, а 9 са национални паметници от първа категория. Последните години получавахме 6-7 млн. лв. допълнително за поддръжката им. Това е единствената привилегия на СУ в сравнение с другите висши училища.

► Не смятате ли, че специалности, които не отговарят на търсенето на пазара на труда у нас, трябва да бъдат закрити? Това няма ли да доведе до още икономии?

- Бих казал, че 95% от нашите специалности имат много високи оценки. Нямаме направления, които да не поддържа на високо ниво. Много е трудно да се прецени какво ще стане в бъдещето. Последните правителства нямаха програми как ще изглежда икономиката на България след 15 или 20 години. Ако сега закрием някоя специалност и след 15 години се появи глад за такива кадри, на практика ще е кауза пердута да се създава наново, да се търсят преподаватели.

► Премиерът Бойко Борисов подкрепи ли ви по казуса с ботаническата

сграда в Балчик?

- За разлика от Вежди Рашидов аз искам да бъда обективен. Той не ни подкрепи, а каза, че иска тримата да седнем и да поговорим.

► Какви са приходите от ботаническата сграда?

- Към 1 млн. лв. годишно. Влагаме ги обратно в закупуването на нови дървесни видове, в поддръжката, за ремонт. Направихме нова оранжерия за кактусите. Това е унизителен за българското общество спор. Страхувам се, че Министерството на културата в лицето преди на Стефан Данаилов и сега на Вежди Рашидов се влияе от местни интереси. Една година водих борба със Стефан Данаилов и накрая той се съгласи да премахнем унизителните две каси и да въведем електронна бариера. Най-голямата съпротива беше от хората на място.

► Защо?

- Защото до този момент, като спира автобус с туристи, особено румънски, организаторите купуваха 5 билета вместо 20, колкото са туристите. Разликата в парите си я разделяха екскурзоводът и вероятно хора на място. При

електронните каси това не е възможно. Мярката рязко повиши прихода от билети.

► Каква е позицията ви по отношение на идеята за връщането на платеното обучение?

- Смесени чувства изпитвам. Основният въпрос за мен е социален. Всички български граждани плащат за своето образование данъци на държавата. Не можем да им искаме допълнителни пари, защото университетът е държавен и те вече са си платили. Категорично против съм частните училища да получават държавна субсидия за това, че обучават студенти, под предлог, че родителите и на тези студенти плащат данъци. Веднага ще дам пример. Ние плащаме данъци и за полицията. В този смисъл трябва ли мутрите с телохранители да си искат данъка от държавата за поли-

цията, за да плащат по-малко на бодигардовете си?

► Как се отнасяте към идеята, че е крайно време университетите да започнат да правят бизнес чрез интелектуалната си собственост?

- Това може да го направят няколко висши училища в България. Вината до голяма степен е у нас. Ние не сме се организирали. Ректорският съвет на СУ ще бъде готов до 2 месеца със списък на продуктите, които сме разработили в областта на химията, физиката, биологията, културния туризъм, социологията. Искаме да направим среща с българския бизнес през есента и да им кажем - ето това го имаме.

► Не се ли налага законова промяна?

- И сега няма пречка. Университетите може да съз-

Търговията влошава оценките за бизнес климата

Бизнес климат, в %

В промишлеността, строителството и услугите мениджърите очакват повишаване на търсенето

Мениджърите от промишлеността, услугите и строителството отчитат подобряване на бизнес климата през май, но в търговията положението продължава да се влошава. Това показва майската анкета на НСИ, според която общият показател за бизнес климата у нас се е понижил с 0.4% спрямо април, и то основно заради сектора Търговия на дребно, където индексът за бизнес климата е с 5.3% понисък от април.

Спаг в продажбите

Търговците отчитат нама-

ляване на продажбите през последните три месеца. Те гледат песимистично и на развитието на бизнеса си през следващите шест месеца. Това предопределя прогнозите за предстоящо слабо намаляване на персонала, както и за леко покачване на продажните цени. Няма изгледи скоро да се подобри популателната способност на българите, а оттам и да се вдигнат оборотите в търговията на дребно, каза Попова. По данни на Българската ритейл асоциация. Хората купуват най-необходимото, не се презапасват с дълготрайни стоки, каза Попова. По данни на Българската ритейл асоциация от началото на годината до момента спадът в търговските обороти е между 30 и 50%. Това е влошаване в

сравнение със същия период на 2009 спрямо 2008 г., когато отчетеният спад в сектор Търговия на дребно бе около 30%.

Оптимистични нагласи

В промишлеността обаче показателят за бизнес климата е с 0.9 пункта над априлското си равнище. Мениджърите отбелязват, че производствената активност е леко намалена в сравнение с април, но очакванията им за следващите три месеца са оптимистични (увеличение на балансовия показател с 5.1 пункта). Оптимизмът идва от подобрения износ през последните месеци. Увеличава се обаче делът на предприятията, които изпитват проблеми със свития вътрешен

пазар. През май показателят за бизнес климата в строителството се покачва с 1.3 пункта спрямо предходния месец поради по-оптимистичните очаквания на строителните предприемачи. Те обаче отчитат, че осигуреността с поръчки през май е влошена в сравнение с април. Продължава да се очаква известно намаляване на персонала.

В сектора на услугите показателят за бизнес климата се повишава с 0.6 пункта. Мениджърите дават по-добри оценки за настоящото бизнес състояние на предприятията, прогнозите са за увеличаване на търсенето през следващите три месеца. Няма очаквания за намаляване на персонала в сектор Услуги.

Мила Кисьова

СНИМКА БОБИТОШЕВ

В Карлово се отказват да гледат рози

С 1000 EUR е по-скъпо българското масло от турското, събщи Васил Попов, собственик на розоварна

Дребните розопроизводители масово се отказват да се грижат за градините си. Това събщи за в. „Пари“ Николай Калеев, производител от Карлово. От 30 дка рози той е оставил само 5 дка тази година. Много от колегите ми са на път да се откажат окончателно от традиционното занятие.

Конфликт

Причината е, че държавата ни остави изцяло в ръцете на преработвателите, които дават малка изкупна цена, обясни Калеев. 1.20-1.30 лв. за килограм розов цвят получават производителите този сезон. Разходите за декар рози възлиза на над 100 лв., а субсидията по директните плащания е 22

лв. Тези помощи са приемливи за зърнопроизводителите, но не е и за рози, тъй като площите са малки. Големите плантации с рози са нерентабилни, понеже изискват големи разходи за труд, обясни Калеев. Предстои среща на розопроизводителите със земеделския министър. Ако държавата не подкрепи сектора, розопроизводството е на път да отмре, предупреди земеделците.

Масло

За над 4 хил. EUR за килограм продаваме маслото си в Америка и Франция тази година, събщи Васил Попов, собственик на „Денита“, фирма за дестилация на етерични масла. Продуктът се е котирал за 5 хил. EUR през миналата година. Този сезон цените са паднали заради кризата. Българското масло е с 1000 евро за килограм по-скъпо от турското. Причината е

► Царицата на розите в карловската година

СНИМКА АВТОРЪТ

в уникалните качества на родния продукт, които се дължат на климатичните особености в долината. Елитните парфюми в света се правят изключи-

телно с българско масло. Продуктът на „Денита“ са използвали и парфюмерите на английското кралско семейство през 2009 г.

Светлана Трифонова

дават търговски дружества. Практиката е такава, че дружествата са прилепени към вуза, докато са губещи. В момента, в който започнат да печелят, се опитват да станат самостоятелни. Това е повторение на историята с куфарчетата с пари, които са давани на партията за подкрепа на бизнеса, но когато бизнесът се замогва, забравя за нея и започва да печели сам.

► На какъв етап е идеята за създаване на технологични паркове към университетите?

- На етап говорене. Министър Игнатов каза, че от догодина ще започнат изграждането на три такива и единият ще е в СУ.

► Как ще се финансират и управляват те?

- Все още нищо не е ясно. Ние искаме първо да наме-

рим пари, после да направим проекта и накрая да изградим центъра. Посетих подобен център в Анкара, където бяха подхождали обратно. Първо са приели закон, в който грижливо са изброени привилегиите и дивидентите, които ще получи бизнесът, ако инвестира в изграждането на такъв технологичен център. И едва след това започнали проектите. Ние се опитваме да обърнем пирамидата. Предварително трябва да сме сигурни, че бизнесът ще инвестира, иначе не можем да си го позволим. В момента бизнесът няма никакъв интерес да инвестира в образованието, защото нечия умна глава преди 7-8 години махна и съвсем малките данъчни облекчения, които получаваха бизнесмените, ако инвестират в образованието. Безумие, което го няма никъде по света.

Елена Петкова

43% от европарите за човешки ресурси са договорирани

Безработицата през май пада до 9.7%

Общо 1420 са сключените до момента договори по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Те са на стойност 997 млн. лв. Това е 43% от общия бюджет на програмата, който е 1.3 млрд. лв., отчете министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов по време на парламентарния контрол.

Реално по спечелените проекти обаче са изглатени само 127 млн. лв. От тях около 100 млн. лв. били разплатени от идването на правителството на ГЕРБ на власт.

Българският пазар на труда

не беше и не е изправен пред трусове, които сподиха редица други страни от ЕС, заяви още министър Младенов. Нивото на безработица у нас остава по-ниско от средното на ЕС. Към 21 май то е 9.7%, което се равнява на 359 хил. безработни, събщи Младенов. През април отчетената от Агенцията по заетостта безработица бе 9.9%.

Не се самоуспокоявайте с данните за сезонното повишаване на заетостта, предупреди от парламентарната трибуна лидерът на ДСБ Иван Костов. Според него есента ще бъде много трудна.

Мила Кисьова

банка ДСК
Доверие е взаимно

Твоето щастливо число.

Взemi кредитна карта VISA на Банка ДСК и М-Тел и печели, докато пазаруваш!
Получаваш 3% cashback при всяка покупка и три пъти повече точки от М-Тел CLUB.

Промоционален период – 15 май–15 юли 2010. За повече информация: *88, www.mtel.bg и магазините на М-Тел; клоновете на Банка ДСК, www.dskbank.bg и номер 0700 10 375.

Дмитрий Медведев търси помощта на Евросъюза

Русия организира двудневна среща на върха с представители на ЕС

Руският президент Дмитрий Медведев ще бъде домакин на първата среща на върха с ръководителите на Европейския съюз (ЕС). Събитието ще се проведе на 31 май и 1 юни в Ростов на Дон.

Медведев ще се срещне с президента на ЕС Херман ван Ромпуй и външния министър на евроблока Катерина Аштън, както и президента на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу.

През последните две години Русия не успя да постигне споразумение с ЕС заради напрегнати различия по отношение на търговията, политически дразги и петдневната война с Грузия през 2008 г. Министър-председателят Владимир Путин, който бе президент на страната между 2000 и 2008 г., предпочиташе да развива преки връзки с най-големите икономики в Европа като Германия, Франция и Италия.

Стабилното присъствие на делегацията на ЕС ни дава надежда, че решението, които ще се вземат на срещата, ще може да се провеждат по-последователно, заяви заместник-министърът на външните работи на Русия Александър Грушко пред репортери в Москва вчера.

Основните теми, които ще се обсъждат, са премахването на визите за руснаци, пътуващи в ЕС, и помощ от европейските държави за модернизирани икономиката на Русия.

Проблемът с визите

От години страната се опитва без успех да издейства свободно от визи пътуване из Европа на своите граждани, но европейските държави се оправдават с насилието, проявявано в Кавказкия район, и липсата на строг контрол по границата с бившите съветски републики, с които граничи.

Сега Грушко изтъкна, че Русия отговаря на исканията на Европа особено след подписването на споразумение с ЕС за репатриране на нелегални емигранти. За разлика от настроението преди няколко години сега Русия иска да привлече повече чужди инвестиции и търси по-тясно сътрудничество с Европа.

Икономическа помощ

Кризата натисна надолу цените на нефта и природния газ и Русия, която е водещ износител на тези суровини, показва интерес към модернизирани икономиката си. Страната и ЕС работят върху постигане на по-лесен достъп на Русия

до западните технологии. Тази стъпка бе определена наскоро от министър-председателя Владимир Путин

като „повратна точка“ в двустранните взаимоотношения. В замяна Европа очаква Русия да се справи

с корупцията, да засили прилагането на законите и да прокара необходимите реформи.

Сътрудничество Търговията между Москва и ЕС досега

- ▶ Търговският обем между Русия и ЕС през 2009 г. достигна 236 млрд. USD.
- ▶ Това е с 38% по-малко от 2008 г. според данни на руското министерство на икономиката.
- ▶ Делът на пречките инвестиции от ЕС за Русия през първото тримесечие на тази година възлизат на 83%, или 45 млрд. USD.
- ▶ ЕС получава 45% от вносна природен газ и 33% от суровия петрол от Русия.
- ▶ Русия изнася 70% от своя газ и 88% от петрола си за европейските страни.

▶ Министър-председателят на Русия Дмитрий Медведев ще бъде домакин на двудневна среща с ръководителите на ЕС

СНИМКА REUTERS

Не е ясно обаче дали руските ръководители са готови за такива дълбоки промени.

Fitch свали кредитния рейтинг на Испания

Агенцията отчита негативна прогноза за растеж на испанската икономика

Рейтинговата агенция Fitch намали оценката на Испания вчера заради лошата прогноза за растеж въпреки предприетите мерки на кабинета за сериозни съкращения на разходите. Намалението е с един пункт от максималната оценка AAA на AA+, защото процесът на задлъжнялост на домакинствата, компаниите и банките, както и извън страната чувствително ще намали нарастването на икономиката на страната в средносрочен план, твърди агенцията.

Това е нов удар върху правителството на министър-председателя Хосе Луис Родригес Сапатеро, което се бори да увери пазарите, че страната няма да последва финансовия колапс на Гърция.

▶ Агенция Fitch намали рейтинга на Испания въпреки предприетите мерки на правителството за съкращаване на разходите

Според Fitch дългът на страната най-вероятно ще стигне 78% от брутния вътрешен продукт (БВП) до 2013 г. в сравнение с 40% преди развихрянето на кризата през 2007 г. В подкрепа на своето решение агенцията посочва придобиването на една закъсала регионална банка от централната банка

на Испания като начин тя да бъде спасена и коментира, че това действие говори за забавяне на икономическото възстановяване.

На 28 април друга рейтингова агенция, Standard&Poor's, също свали оценката на страната от AA+ на AA с отрицателна перспектива.

Чехите избраха бюджетните съкращения пред кризата

Сумарният вот за три десноцентристки партии, борещи се за свиване на разходите, събраха мнозинство

Гражданската демократическа партия в Чехия и други две по-малки десноцентристки формации са събрали най-много гласове на изборите в страната, които се проведоха в петък и събота. Интересно е, че в своята предизборна кампания те предлагаха съкращаване на разходите, докато социалдемократите, които самостоятелно спечелиха най-много гласове (22.1%), заложиха на обещания за вдигане на жизнения стандарт. Така чехите показаха, че избраха затягане на бюджета пред нова дългова криза.

Резултати

Гражданските демократи заемат второ място със събраните 20.2%, следвани от TOP 09 с 16.7% и Обществени дела с 10.9%. И трите формации са

118

▶ генушати в голната камара от общо 200 ще има коалицията, ако успее да се сформира

поддръжници на идеята за свиване на харчовите и се надяват да сформират кабинет и да работят за намаляване на бюджетния дефицит. Минималната година той набъбна до 5.9% от брутния вътрешен продукт, или два пъти повече от прага, поставен от Европейския съюз.

Преговори

Лидерът на гражданските демократи Петр Нечас се срещна късно в събота с лидерите на TOP 09 и Обществени дела да обсъдят приоритетите

в програмата на коалицията, информира вестник Mlada Fronta на своя уебсайт.

Ако тази коалиция успее да се сформира, тя ще има 118 депутати в 200-местната долна камара, показва статистиката.

Губещи

През последната година страната бе управлявана от временно правителство, което забави прилагането на мерки за възстановяване на икономиката по време на глобалната финансова криза.

Последните избори донесоха най-лоши резултати от 1996 г. за двете най-големи партии, което показва, че чехите са изморени от водената досега политика. TOP 09 и Обществени дела влизат в парламента за първи път след национални избори. Също за първи път комунистите не успяха да се наредят сред първите три партии, а заеха четвърто място с 11.3% от подадените гласове.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Рекламатор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Проверка Надзорът откри 176 нарушения в отчетите

Комисията за финансов надзор откри 176 нарушения при представянето и разкриването на информация пред акционерите и обществеността. Това показва проверка

на годишните финансови отчети на публичните дружества. Най-много нарушения са направени по отношение на програмите за корпоративно управление. Общо 13 дружества въобще не са представили такава програма, а други 104 компании не са представили информация как спазват собствената си

програма за корпоративно управление или как прилагат и спазват принципите за корпоративно управление. За всички нарушения ще бъдат съставени актове за установяване на административни нарушения, както и ще бъдат предприети действия по прилагане на административни мерки.

Акционер в КТБ пробва да набере 15 млн. EUR от фондовата борса

“Технологичен център - Институт по Микроелектроника” е увеличила капитала си 40 пъти до 120 млн. лв.

Миноритарният акционер в Корпоративна търговска банка “Технологичен център - Институт по Микроелектроника” АД (“ТЦ - ИМЕ” АД) ще пласира облигации за 15 млн. EUR, след като получи одобрението на Комисията за финансов надзор. На фона на все по-свиващия се пазар на корпоративни облигации у нас дружеството ще се опита да привлече нови 15 млн. EUR само година след като пласира друга емисия корпоративен дълг на същата стойност. Параметрите на новата емисия са същите, както и преди година - 5-годишни облигации с 8% годишна лихва.

“Технологичен център - Институт по Микроелектроника” АД е слабо известна с дейността си, но е популярна като акционер в КТБ. По последни данни дружеството има 0.269% от капитала на трезора, след като на 25 март 2009 г. продаде през БФБ други 23% от банката. Тогава в триъгълна операция между “ТЦ - ИМЕ” АД друг от акционерите в КТБ - “Броммак” и Bulgarian Acquisition Company II S.a r.l, 30% от

трезора се озоваха именно в офшорката.

Компанията влезе в КТБ през 2006 г., като придоби директно 29.06% от капитала на банката.

История

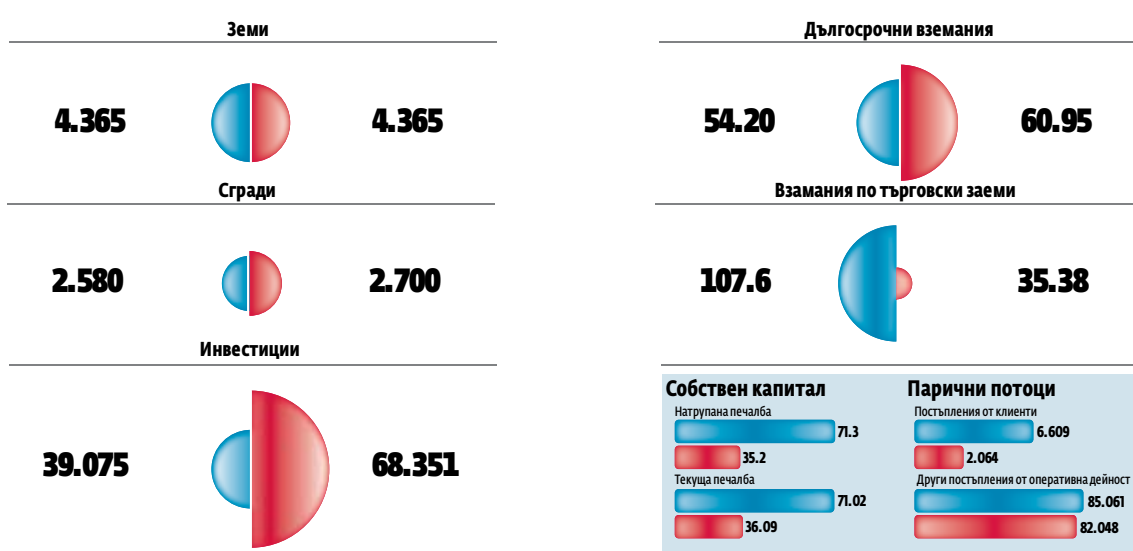
За силния човек в “Технологичен център - Институт по Микроелектроника” е спряган председателят на НС на КТБ Цветан Василев. Доскоро той наистина беше основен акционер в компанията. Неговата “Броммак” ЕООД притежаваше 49% от капитала на “ТЦ - ИМЕ” АД, а останалите 51% владееше непряко като собственик на друго дружество - “Кен трейд” ЕАД. В началото на март 2009 г. обаче “Броммак” се разделя със собствеността си в “Кен трейд”. Новият притежател на компанията е регистрираната в Кипър “Текла Лисиоти”, която е платила сумата от 2.5 млн. EUR.

Кипърската офшорка очевидно е направила сделката на века, тъй като печалбата на “ТЦ - ИМЕ” АД в края на 2009 г. достига 71 млн. лв.

Промяна

Според протокола от последното общо събрание на “Технологичен център - Институт по Микроелектроника” АД сред акционерите на компанията липсва

Баланс на “ТЦ-ИМЕ” АД към 31 декември 2009 г., в ХИЛ.ЛВ.

Графика: Вихър Ласков

и самата “Броммак”. Срещу нейния дял от 49% стои “И Еф Ви Интернешънъл Файненшъл Бенчърс Лимитид” от Британските вирджински острови.

На същото общо събрание двамата акционери са взели и решение за достатъчно увеличение на капитала от 3 млн. лв. на 120 млн. Това става чрез преобразуване на печалбата за 2009 г. и натрупаната печалба от минали години в капитал.

Но това не е всичко
Приказката обаче не спира тук. Дори след увеличени-

ето на капитала чрез преобразуване на натрупаната печалба в златната мина “Технологичен център - Институт по Микроелектроника” АД са останали още над 25 млн. лв. неразпределен резултат. За това мениджмънтът на дружеството свиква извънредно общо събрание на акционерите, на което ще им предложи да си разделят 15 млн. лв. като дивидент.

Политика на раздаване на дивидент следва и КТБ, където “Технологичен център - Институт по Микроелектроника”, както стана дума, има вече скромна дял

С новия си капитал обаче компанията ще бъде двойно по-добре капитализирана от трезора - КТБ има капитал от 60 млн. лв.

Инвестиции

Как ще бъдат използвани парите, с които се увеличава капиталът на “Технологичен център - Институт по Микроелектроника”, не е ясно. До редакционното приключване на броя не успяхме да се свържем с изпълнителния директор на компанията Теодора Танева въпреки уверенията, че това ще се случи. Според протокола от общото събрание обаче г-жа Танева

е обяснила пред акционерите, че сумата от 117 млн. лв. е напълно достатъчна за известиционните намерения на компанията. “Технологичен център - Институт по Микроелектроника” участва в управление на “СИ ДИ Дивелопмънтс” АД, НУРТС ЕАД и “СИ ДИ Дивелопмънтс 1” АД. В “Обединени български вестници” АД, което е собственик на ИПК “Родина”, “Технологичен център - Институт по Микроелектроника” дели участие в съвета на директорите с Ирена Кръстева и Бистра Джагарова.

Екун на 6. Пари

Булбанк става третата банка с дивидент

РАЙФАЙЗЕНБАНК БЪЛГАРИЯ ЕАД

25.42
МЛН. ЛВ.

КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА АД

30
МЛН. ЛВ.

УНИКРЕДИТ БУЛБАНК

194.753
МЛН. ЛВ.

Райфайзенбанк и КТБ бяха двете финансови институции, решили да заделят част от печалбата си за 2009 г.

УниКредит Булбанк стана третата банка на българския пазар, която реши да раздаде дивидент от печалбата за 2009 г. Общото събрание на финансовата институция гласува цялата печалба за миналата година да се разпредели между акционерите. Положителният резултат на Булбанк за 2009 г. е 194.75 млн. лв.

Стъпка

Раздаването на дивидент няма да окаже негативен ефект върху капиталовите съотношения на банката,

заявява пред акционерите Емилия Палибачийска, член на УС и главен финансов директор на УниКредит Булбанк. По думите ѝ през третото тримесечие на 2010 г. заедно с мажоритарния собственик УниКредит Банк Австрия ще бъде направено увеличение на капитала. Сумата, която ще се набере, ще е равна на разданиния дивидент, твърди Емилия Палибачийска. Активите на УниКредит Булбанк в края на 2009 г. са 11.5 млрд. лв., като се увеличават с 4.6% на годишна база. Депозитите на клиента са достигнали 6.42 млрд. лв., което е 6.5% ръст. Брутният кредитен портфейл на Булбанк се е увеличил с 3.4% до 7.8 млрд. лв.

Тенгенция

Преди УниКредит само две други банки се решиха да раздават дивидент. В края на март Райфайзен Интернешънъл Банк-Холдинг АГ, което е едноличният собственик на Райфайзенбанк България ЕАД, реши да вземе половината печалба като дивидент. Положителният резултат през 2009 г. е 51 млн. лв., като другата половина от него беше заделена като резерв.

Подобна стъпка одобриха и акционерите на КТБ, които в края на април взеха по 5 лв. дивидент на акция, или общо 30 млн. лв. Печалбата на КТБ за 2009 г. е 60.3 млн. лв., като останалите 30.3 млн. лв. бяха отнесени във фонд “Резервен”.

Атанас Христов

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

10.55

►млрг. лв. е общата пазарна капитализация на Българската фондова борса след края на сесията в петък

ALCOMET
providing opportunities

Проблемите с облигации накараха да се откажат от инвестиции в К

Депозити и държавни ценни книжа остават най-предпочитаната форма за

Засилващите се проблеми с корпоративните облигации у нас са отказали застрахователните компании да инвестират в дългови книжа на компании. Това става ясно от данните за вложенията на компаниите от сектора през първото тримесечие на 2010 г. Инвестициите в корпоративни облигации за януари - март тази година са намалели с 6.1% до 121.2 млн. лв.

Сигурност

Банковите депозити и държавните ценни книжа (ДЦК) остават най-предпочитаните инструменти, в които застрахователите влагат активите си. Влоговете в банки заемат най-голям дял в инвестициите на компаниите от бранша, като в края на март тази година в банковите депозити са вложени 46.7% от всички инвестирани активи. В този инструмент застрахователите държат 522.1 млн. лв., като през първото тримесечие на 2010 г. са увеличили парите на влог с 19.4%. Мениджъри на компаниите от бранша твърдят, че депозитите дават добра доходност на фона на много нисък риск.

Дълговите книжа, емитирани от държавата, заемат

19.8% от инвестиционния портфейл на общозастрахователните дружества. Вложенията в ДЦК са се увеличили с над 20% през първото тримесечие. В края на март 2010 г. компаниите имат 221.1 млн. лв. в ДЦК спрямо 184.2 млн. лв. година по-рано. Гарантираният от държавата дълг е най-сигурният инструмент, твърдят от бранша.

Безом

Мечият пазар на фондовите борси, който започна още в края на 2007 г., накара застрахователите да избягат от инвестиции в акции. В края на март тази година рисковите книжа заемат 7.3% от вложенията на дружествата. Парите в акции са се увеличили с 42.5% на годишна база и за първото тримесечие на 2010 г. достигат 81.1 млн. лв. Шефовете на компаниите обаче коментират, че едва ли има нови експозиции в акции, като повишението се дължи на ръста в цената на книжката. Доказателство за това е изменението на водещия индекс на БФБ. Към 31 март 2010 г. Sofix е добавил 51.4% към стойността си спрямо края на март 2009 г.

Атанас Христов

Инвестиционен портфейл на застрахователите, в ХИЛ. ЛВ.

Общо инвестиции

Общо активи

“Армеец” влага приоритетно в акции

Шестата по премиен приход общозастрахователна компания ЗАД “Армеец” АД е най-активният играч при инвестициите в акции. Към 31 март 2010 г. дружеството е вложило 50.76 млн. лв. във високодоходни инструменти, което е 62.6% от всички вложения в акции на сектор Общо застраховане.

В рисковите инструменти са 50.7% от всички инвестиции на “Армеец”, които в края на март тази година са малко над 100 млн. лв. Общите активи на дружеството са над 157 млн. лв., което означава,

че в акции са вложени 32.3% от тях. Инвестициите на застрахователите са въпрос на балансиран портфейл, като компаниите трябва да спазват лимитите, записани в Кодекса на застраховането, обясни Цветанка Крумова, изпълнителен директор на ЗАД “Армеец” АД. По думите ѝ именно разделянето на вложенията в различни инструменти води до сигурност на активите. Компанията е депозирала в банки 11.7 млн. лв. от активите си, което е 11.7% от всички инвестиции.

Нужна е диверсификация на инвестициите

Основната причина за спада на инвестициите в облигации е, че няма предлагане на нови емисии. Всеки иска да инвестира в ДЦК, но като няма предлагане, няма какво да купуваме. Инвестициите на застрахователите са въпрос на балансиран портфейл.

Затова и в закона са записани лимитите на различните инструменти, в които може да се влага. Трябва да има диверсификация на инвестициите. Не може всички пари да се вложат в един инструмент.

” Всеки иска да влага в ДЦК, но като няма предлагане, няма какво да купуваме

Цветанка Крумова,
изпълнителен директор на ЗАД
“Армеец” АД

Сигурността е в диверсификацията. Критериите, по които избираме къде да инвестираме активите си, са добра ликвидност, сигурност и доходност, като, разбира се, спазваме лимитите, разписани в Кодекса за застраховането.

Цитат

” Задължнели сме
безпрецедентно, а този
огромен дълг е ясно доказателство
за икономическите ни грешки

► Дейвид Камерън, премиер на Великобритания

Резултати

„Никотиана БТ” увеличи загубата

„Никотиана БТ холдинг” увеличи загубата си до 261 хил. лв., става ясно от консолидирания отчет на дружеството за първото тримесечие на 2010 г. За сравнение година по-рано отрицателният финансов резултат

на компанията беше 165 хил. лв. По-голямата загуба е в резултат на увеличените разходи с 25% до 1.6 млн. лв. „Никотиана” обаче е успяла да увеличи приходите си от продажби с 29% до 1.3 млн. лв. Последните сделки с акции на дружеството на БФБ са от 6 ноември 2009 г. на цена от 0.601 лв.

Ако застрахователите корпоративен дълг

ВЛОЖЕНИЕ

Q1 2009 г. ● Q1 2010 г. ○ Промяна

Най-активни компании по инструменти

42.50%

ЗАД „Армеец” АД

Дял **62.56%**

25 466

50 758

99.32%

-6.08%

”ДЗИ - Общо застраховане” АД

Дял **42.80%**

48 079

51 864

7.87%

20.05%

ЗАД „Алианц България”

Дял **18.58%**

33 455

41 085

22.81%

19.40%

”ДЗИ - Общо застраховане” АД

Дял **32.93%**

113 729

171 908

51.16%

Графика: Гриша Струндрев

ДЗИ с най-много вложения в банкови депозити

► За първите три месеца „ДЗИ - Общо застраховане” АД е вложило над 170 млн. лв. банкови депозити

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Компанията е с най-голям дял и при покупката на корпоративни облигации

„ДЗИ - Общо застраховане” АД, което е на второ място по премиен приход в бранша, залага твърдо на банковите депозити като инструмент за инвестиране на активите. В края на март 2010 г. компанията е вложила в банки 171.9 млн. лв., което е 32.9% от влоговете на всички общозастрахователни дружества. Общите активи на ДЗИ в края на първото тримесечие са почти 330 млн. лв., като 52.1% от тях са в банкови депозити. Инвестициите на дружеството са за 262.95

млн. лв., като в банки са вложени 65.4% от тях.

ДЗИ е лидер в общото застраховане и при инвестициите в корпоративни облигации. На фона на спада на покупки на този инструмент от сектора ДЗИ е увеличила експозициите си в облигации със 7.9% през първото тримесечие на 2010 г. Средствата за покупка на фирмен дълг са 51.9 млн. лв. С това компанията държи 42.8% дял в общото застраховане, що се отнася до вложение в корпоративни облигации. Дълговите книжа от фирми заемат 19.7% от инвестиционния портфейл на ДЗИ, като 15.7% от всички активи на дружеството са вложени в корпоративен дълг.

„Алианц” залага на ДЦК Предпочитаме да пазим консервативно активите

ЗАД „Алианц България”, което е на четвърто място по пазарен дял сред общозастрахователните дружества, залага най-много на дългови книжа, емитирани и гарантирани от държавата.

Към 31 март компанията е вложила над 41 млн. лв. в ДЦК, което е 18.6% от инвестициите на сектора. Общите инвестиции на „Алианц” са 121.4 млн. лв., като в държавни облигации са вложени 33.85% от тях. За купуването на ДЦК са използвани 24.4% от всички активи на дружеството, които в края на март тази година са 168.3

млн. лв. Смятаме, че вложенията в ДЦК са едни от най-сигурните, каза Пламен Ялъмов, изпълнителен директор на ЗАД „Алианц България”. По думите му компанията предпочита да пази консервативно парите на клиентите и резервите си, дори и доходността да е по-ниска.

Алтернатива за инвестициите на „Алианц” са и депозитите в банки, които през първото тримесечие на годината са 29.7 млн. лв., което е дял от 24.5% от всички инвестиции. На влог дружеството е оставило 17.6% от всичките си активи.

Всички виждаме постоянните промени на пазарите и движението нагоре и надолу. Затова смятаме, че вложенията в ДЦК са едни от най-сигурните. Дори и при по-малка доходност предпочитаме да пазим консервативно парите на клиентите и резервите си. Според мен проблемните облигации са основната причина за по-малкото инвестиции на сектора в този инструмент.

Много предприятия изпитват трудности с обслужването на дълга си и затова избягваме корпоративните облига-

” Много предприятия изпитват трудности с обслужването на дълга си и затова избягваме корпоративните облигации

Пламен Ялъмов,
изпълнителен директор на ЗАД
„Алианц България”

ции. Депозитите са една от най-сигурните инвестиции. Да чукна на дърво, банките ни са стабилни и си плащат лихвите навреме. До определен момент консервативният подход при инвестициите ще продължи.

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Интервю Хелмут Швайгхофер, управител на "Шенкер България"

Компанията ни печели от слабото евро

Пазарът на спедиторските и логистичните услуги може да се съживи към края на лятото

► **Господин Швайгхофер, наскоро "Шенкер България" откри нов логистичен център у нас. Оправдават ли резултатите на компанията за първото тримесечие такива инвестиции?**

- За момента "Шенкер" има стабилно развитие на оборота и печалбата си. Началото на годината традиционно е по-слабо. Обикновено след първите три месеца настъпват силните периоди. Тогава се забелязва засилването на дейността. Надявам се да финализираме нашите проекти и след края на лятото да има по-съществено раздвижване на пазара. Но това няма да е с големи стъпки. Сравнение с първите три месеца на миналата година "Шенкер" има спад в дейността между 7 и 8%. Това се дължи на факта, че вносът спадна и продължава да върви надолу. Но се надявам да компенсирате тези загуби до края на годината. За нас тази година е изключително важно да се задържим на положението от миналата година.

► **Каква възвръщаемост на инвестицията планирате?**

- Ние работим по класическия принцип на възвръщаемост. Това означава, че сме предвидили инвестицията да се възстанови за 7 години. За нас тези планове са много амбициозни, защото не знаем какво ще се случи утре. Трудно е да се направи точен план в днешното динамично развитие на пазара. Виждаме колко рязко се променят валутните стойности. Наблюдавайки паричните потоци при нас, може да се каже, че имаме достатъчно резерв. Относно

движението на сумите сме доста гъвкави. Погледнато в краткосрочен план, може да се каже, че печелим от ниското евро, защото инвестициите и разходите ни тук са в тази валута.

► **До каква степен се запълват капацитетите на логистичния център и тези на предлаганите спедиторски услуги?**

- За различните видове товари и услуги, които предлагаме, е различно. Но общата запълваемост е около 70% от капацитета на логистичния център и спедиторските услуги. Това са добри резултати за момента, които дават на компанията увереност да работи, без много да бърза. Така можем да избираме спокойно дейностите, които да осъществяваме.

► **Планирали ли сте бъдещите си проекти, в които да инвестирате?**

- Тъкмо завършихме една много голяма инвестиция. Сега започваме да работим по следващ проект. Обмисляме какво да бъде като вид следващото вложение - дали да бъде в логистичен център или под друга форма. Това зависи от размера, сумата, която можем да отделим за нов проект, от нуждите на партньорите и клиентите ни. Защото на всички места, където искаме да инвестираме, трябва да подобряваме и инфраструктурата. Но още е много рано да се оповестява такава информация. Забелязвам, че международният пазар се активизира.

► **По какъв начин оказва влияние развитието на пътната инфраструктура?**

Общата запълваемост е около 70% от капацитета на логистичния център и спедиторските услуги. Това са добри резултати за момента, които дават на компанията увереност да работи, без много да бърза

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

- Развитие на инфраструктурата е от значение конкретно за нас. То е основен въпрос за икономическото развитие на България, ако тя иска да бъде конкурентоспособна. В състезанието на транспортните и логистичните услуги трябва да е налице инфраструктура на много високо ниво.

За големите вносители е важен районът, а не отделната страна. Те мислят къде е по-добре за бизнеса им,

къде могат да го развият. И тук започват да се конкурират страните. Затова и развитието на пътната мрежа е признак на успешността на държавата и нейното икономическо развитие.

► **Може ли да има разделение на големи и малки бизнес партньори?**

- Не бих категоризирал фирмите по този начин. За "Шенкер" е много важно да има правилното съотношение между различни

по големина компании в нашето портфолио.

Не искаме да бъдем логистичен партньор само за големи или само за малки фирми, а искаме да съчетаем и двата сегмента. Нашият краен клиент има предимството от това, че е част от голяма система. Това се отнася както за големи, така и за по-малки пратки.

► **Срещате ли се с нелоялна конкуренция?**

- За да бъде съвсем

честен, никога не съм се сблъсквал с такива проблеми. Ние имаме много ясни правила при работа с държавната администрация. Носят се различни слухове за нелоялната конкуренция и сивия сектор и това колко са разпространени те.

Ние четем, слушаме, гледаме по телевизията за некоректни пазарни компании, но не сме се сблъсквали с тях.

Николема Цветкова

"Пътинвест" спечели надзора на Лот 2

Строителството на 32-километровата отсечка трябва да завърши в срок от 25 месеца

"Пътинвест инженеринг" и Агенция "Пътна инфраструктура" подписаха договор за строителен надзор на Лот 2 от магистрала "Тракия".

Компанията спечели обществената поръчка за консултантски услуги при проектирането и строителството на Лот 2,

предлагайки най-изгодната оферта. Предложението на "Пътинвест инженеринг" към пътната агенция беше да извърши услугите за 1 124 649 лв.

План

За да бъде завършена 32-километровата отсечка навреме, ще се работи на 5-6 места едновременно, заяви Валентин Зарев, изпълнителен директор на "Пътинвест инженеринг".

В момента компанията прави съвместен график със строителя "Трейс", за

да се консолидират дейностите по отсечката.

Завършен участък

За първи път участваме в изграждането на пътен участък от този вид за толкова кратки срокове, каза за в. "Пари" Зарев. Строителството на аутобана трябва да се завърши в срок от 25 месеца.

Има още 2 месеца, през които трябва да се издадат всички разрешителни, така че най-късно след 27 месеца ще имаме готов за ползване участък, уточни

Зарев.

По думите му строителството няма да създаде допълнителни затруднения на летния трафик.

Строителство

В строителството на магистралата ще се използват над 450 хил. кубически метра асфалтови смеси и над 150 хил. тона циментова баластра.

В участъка от Лот 2, който ще свързва Стара Загора и Нова Загора, ще бъдат изградени 6 моста и 14 надлеза.

Оборотът на "Доверие" се стопи с 18%

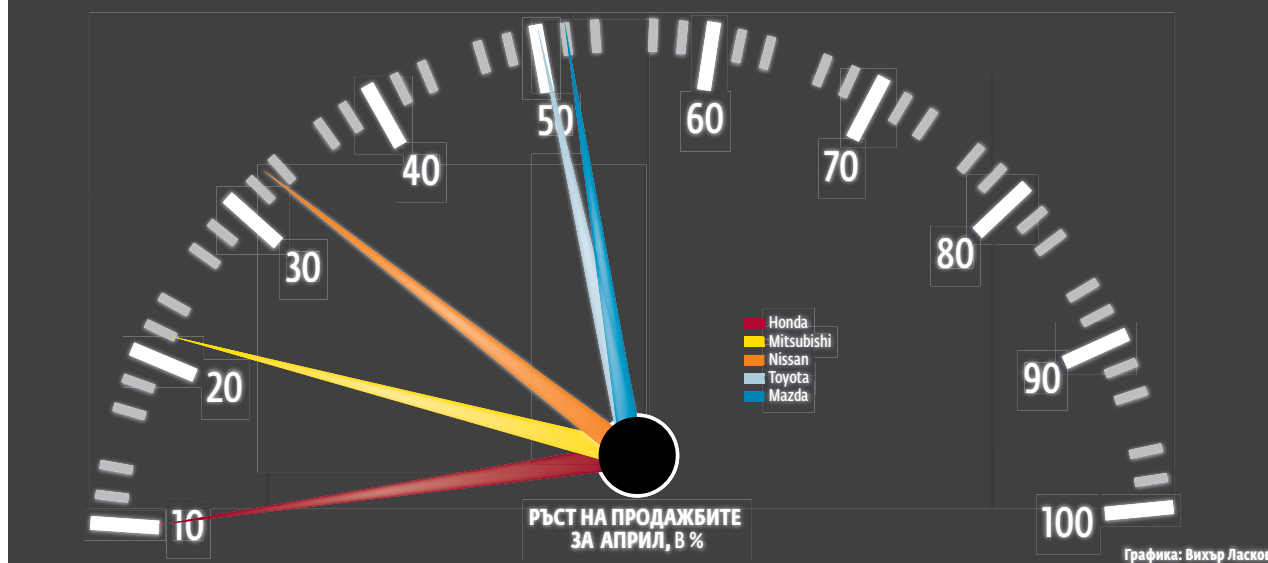
Оборотът на "Доверие Обединен холдинг" се стопи с 18% през първото тримесечие на тази година, става ясно от консолидирания отчет на дружеството. Към 31 март 2010 г. общите приходи възлизат на 34.5 млн. лв. Приходите от продажби на "Доверие ОХ" са в размер на 34.2 млн. лв., което е с близо 16% по-малко спрямо първите три месеца на миналата година. С близо пет пъти са намалели и финансовите приходи на холдинга до 270 хил. лв.

Причината е, че положителните разлики от промяна на валутните курсове са се свили до 15 хил. лв. при 1.15 млн. лв. през първото тримесечие на 2009 г.

"Доверие Обединен холдинг" е успял да свие разходите си с 9% до 39.3 млн. лв. За периода януари - март на тази година загубата на дружеството достигна 5 млн. лв. За сравнение година по-рано отрицателният финансов резултат беше 1.11 млн. лв.

Магдалена Иванова

Рекордни продажби през април за японските автомобилни производители

Близо 600 хил. возила са излезли от заводите на Toyota само за месец

Най-големите автомобилни производители в Япония отчитат нарастване на производството и продажбите през април заради бурното търсене в Китай и в други азиатски страни.

От заводите на Toyota Motor Corp., която е най-големият производител на автомобили в света, са излезли 591 109 леки коли, камиони и рейсове през последния месец, което е с 61.5% повече от същия период година по-рано. Из-

носът ѝ е скочил със 122%, а продажбите в страната са се увеличили с 50%.

Toyota

Данните показват, че марката продължава да бъде търсена въпреки накрайната репутация на фирмата заради техническите проблеми с повечето модели на компанията. От септември миналата година Toyota изтегли някои модели в различни страни, а в Северна Америка предложи безпрецедентни стимули за купувачите. Именно оттам започна и проблемът с изтеглянето и тази марка вече дава резултати.

Nissan

Производството и продажбите на Nissan Motor Co. в световен мащаб също удариха рекордно високи нива през тази година.

Продукцията е с 57% повече спрямо година по-рано, като достигна 319 673 броя. Продажбите са се увеличили с 32% до 307 010 коли.

През април компанията произведе рекордните 91 798 автомобила за Китай. Износът също скача със 70%, като само за Северна Америка той се увеличава с над 80%. Нарасна търсенето и на спортните модели Murano и Rogue.

Honda

Рекордно силни резултати обяви и Honda Motor Co. за Азия и Китай, където се реализира над половината от цялата продукция на компанията в света, възлизаща на 294 308 автомобила. Продажбите на леки автомобили и микробуси в страната са с 10% повече, а износът е скочил с 66%. Помалките конкуренти Mazda Motor Corp. и Mitsubishi Motors Corp. също имаха силен месец. През април Mazda продаде с 51% повече коли в световен мащаб до 95 836 броя, а Mitsubishi регистрира скок от 73% на производството до 79 948 автомобила.

GE Hitachi ще строи ядрени заводи в Полша

Съоръженията на смесеното дружество ще бъдат разположени в изоставени пристанища

GE Hitachi Nuclear Energy проявява интерес към производството на части за ядрен завод в изоставени пристанища в Полша. Така компанията се надява да спечели договор като доставчик за първия в страната атомен завод.

Старт на преговорите

Очаква се преговорите на смесеното дружество между General Electric Co и Hitachi Ltd. с корабостроителите да започнат през октомври, когато ще бъдат обсъдени възможностите, събщи Даниел Родерик, вицепрезидент на проекта за ядрения завод на GE.

Ако ще строим полски завод за поляците, тогава трябва да включим и корабостроителите, защото това е бизнес, който преживява трудни времена в

момента, коментира той. Ако получим одобрение, ще започнем производството през 2013 г., допълни Родерик, като подчерта, че ще наемат поляци, които да правят модули и за други заводи в Европа. Ако спечелим договора, можем да изнасяме част от продукцията на този завод в чужбина.

Мощности

Полша планира да построи първите два ядрени завода с мощност от 3000 мегавата всеки до 2020 и 2022 г. Най-голямата енергийна група в страната PGE SA отговаря за проекта и води преговори както с GE, така и с още две компании, които произвеждат реактори. Целта е доставчикът да бъде избран до 2013 г.

3000

мегавата ще бъде мощността на ядрените заводи

Shell купува американската East Resources за 4.7 млрд. USD

► Фокусирани сме се върху стратегически придобивания, каза гл. изп. директор на Shell Питър Восьър

СНИМКА BLOOMBERG

След сделката компанията очаква делът ѝ в общия добив на газ да достигне 52% през 2012 г.

Най-голямата енергийна компания в Европа Royal Dutch Shell Plc постигна споразумение за придобиване на американската газо-

ва компания East Resources за сумата от 4.7 млрд. USD, които ще плати в брой. East Resources притежава и експлоатира над 2500 газови и нефтени кладенеца в Ню Йорк, Пенсилвания, Западна Вирджиния и Колорадо и активно развива програми за сондиране в Уайоминг. Сделката подлежи на одобрение от регулаторните

власти, съобщи от Shell. Това е втората по големина сделка в газово-нефтения сектор тази година, след като BP Plc купи Devon Energy Corp. за 7 млрд. USD през март. Споразумението е второто с такъв мащаб за Shell, след като през март купи австралийската енергийна компания Argon Energy заедно с PetroChina

за сумата от 3 млрд. USD.

Стратегия

С новата придобивка Shell очаква делът ѝ в общия добив на газ да достигне 52% през 2012 г. Фокусирани сме се върху стратегически придобивания и освобождаване от несъществени бизнес операции, с което да реструктурираме портфолиото си и да отчетем ръст, каза главният изпълнителен директор на Shell Питър Восьър.

Енергийни сделки

Сделките по сливания и придобивания в енергийния сектор набраха скорост от края на миналата година. През декември Exxon Mobil купи XTO Energy Inc за 30 млрд. USD, а през януари Total SA разшири присъствието си на газовия пазар, като прибави към портфолиото си американски активи на Chesapeake Energy за сумата от 2.25 млрд. USD.

МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Райфайзен
БАНК
Твоята лична банка

Кредит за малък и среден
Бизнес

Фиксирана лихва за първата година

7,5% в евро
9,0% в лева

За остатъчния период на кредита лихвата е плаваща и се определя на база на стойността на банковия ресурс за съответната валута плюс надбавка. Промоцията важи за фирми, отговарящи на определени от банката критерии, при срок на инвестиционните кредити до 15 г. и на оборотните кредити до 3 г. и е валидна за искания за ипотечни кредити, подадени до 31.08.2010 г.

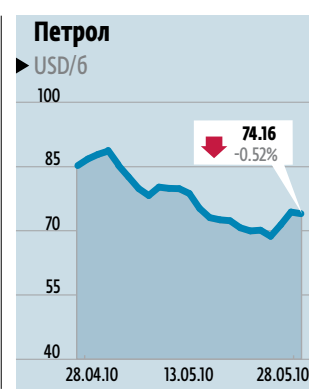
0700 10 000 Vivacom • 1721 M-tel и Globul • www.rbb.bg

Индекс на деня

1.28

► процента се повиши японският индекс Nikkei 225 и достигна 9762.98 пункта

По време на борсовата сесия в петък измерителят спечели 123 пункта към стойността си и по този начин беше продължена положителната тенденция, започнала в средата на седмицата

Цената на петрола отбеляза понижението в цената си и по време на вчерашната сесия в Ню Йорк достигна 74.16 USD/б. Основната причина за това беше еврото, което загуби нови 0.16%

Стока на деня

3.95

► процента загуби нерафинираната захар по време на вчерашната борсова сесия и достигна 316 USD/m

Цената на захарта се нареди сред най-губещите на пазара, като свали повече от 13 USD от стойността си. Основната причина за това стана слабият интерес от страна на инвеститорите

Златото - шансът на юана да се превърне в конвертируема валута

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

На борсата в Лондон цената на златото с незабавна доставка се покачи с 0.13% до 1214.20 USD/тp.y.

Глобалната финансова криза, и по-точно голямото търсене на злато, може да се окаже шансът на китайския юан да се присъедини към валутите, с които е възможно извършването на международни финансови разплащания.

Китай е държавата с най-голям валутен резерв в света, който се оценява на над 2 трлн. USD, като от тях щатският долар и доларовите активи имат най-голям дял, следвани от еврото. В годините на непрестанен икономически ръст азиатската държава нееднократно даде заявка, че иска да се

► Увеличаването на търговията със злато, извършвана в юани, е шансът за китайската валута

откъсне от зависимостта на долара, в която се намира в момента, и да превърне валутата си в конвертируема. Чуваха се дори предложения за налагането й като резервна валута, измествайки долара.

От изказване на работещи в Китайската народна банка става ясно, че пътят към приемането на местната валута на глобално ниво ще

стане най-лесно, като се засили търговията на злато и златни продукти, търгувани в юани. Очакванията на банката са, че интернационализацията на юана ще се случи в следващите 15-20 години. Мнението на анализаторите там обаче остава, че това няма да измести долара, който ще запази статута си на доминираща валута в международните търговски отношения.

Данните за 2009 г. показват, че Китай е изнесъл 314 т злато, като това я нарежда на първо място по този показател за трета поредна година. В глобален мащаб през 2009 г. търсенето се е увеличило до 423 т, като 80% от това търсене се пада на инвеститорите и бижутерията индустрия. В момента едва 0.25% от сделките със злато се извършват в юани и те са единствено на борсите в Шанхай.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161PO003 – 4.2.01-0001, “PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES”

ПРОЕКТ BG161PO003 – 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme “Development of the competitiveness of the Bulgarian economy” 2007 – 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие в Международното изложение в областта на информационни и комуникационни технологии SEBIT BELISIM 2010, което ще се проведе в периода 6 – 10 октомври 2010 г. в Истанбул, Турция

Краен срок за заявка за участие – 4 юни 2010 (петък).

За допълнителна информация посетете Рубрика „Международни изложения и панаири“ на интернет страницата на ИАНМСП - www.sme.government.bg.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161PO003 – 4.2.01-0001, “PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES”

ПРОЕКТ BG161PO003 – 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme “Development of the competitiveness of the Bulgarian economy” 2007 – 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие в Международното изложение в областта на индустриални подгоставчици MIDEST 2010, което ще се проведе в периода 2 – 5 ноември 2010 г. в Париж, Франция

Краен срок за заявка за участие – 4 юни 2010 (петък).

За допълнителна информация посетете Рубрика „Международни изложения и панаири“ на интернет страницата на ИАНМСП - www.sme.government.bg.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161PO003 – 4.2.01-0001, “PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES”

ПРОЕКТ BG161PO003 – 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme “Development of the competitiveness of the Bulgarian economy” 2007 – 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие в Международното изложение в областта на текстила и модата CIFF 2010, което ще се проведе в периода 12 – 15 август 2010 г. в Копенхаген, Дания

Краен срок за заявка за участие – 4 юни 2010 (петък).

За допълнителна информация посетете Рубрика „Международни изложения и панаири“ на интернет страницата на ИАНМСП - www.sme.government.bg.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161PO003 – 4.2.01-0001, “PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES”

ПРОЕКТ BG161PO003 – 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme “Development of the competitiveness of the Bulgarian economy” 2007 – 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие в Международното изложение в областта на хранително-вкусовата промишленост SIAL 2010, което ще се проведе в периода 17 – 21 октомври 2010 г. в Париж, Франция

Краен срок за заявка за участие – 4 юни 2010 (петък).

За допълнителна информация посетете Рубрика „Международни изложения и панаири“ на интернет страницата на ИАНМСП - www.sme.government.bg.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161PO003 – 4.2.01-0001, “PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES”

ПРОЕКТ BG161PO003 – 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme “Development of the competitiveness of the Bulgarian economy” 2007 – 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСП организира българско национално участие в Международното изложение в областта на информационни и комуникационни технологии GITEX 2010, което ще се проведе в периода 17 – 21 октомври 2010 г. в Дубай, ОАЕ

Краен срок за заявка за участие – 4 юни 2010 (петък).

За допълнителна информация посетете Рубрика „Международни изложения и панаири“ на интернет страницата на ИАНМСП - www.sme.government.bg.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

3 юни

Нови винарни
у нас отварят
врати за винен
туризъм

7 юни

Пазарът на
безглутенови
храни бележи
пореден ръст

Критерии

- Собствен бизнес или мениджърска позиция
- Участие в иновативни проекти или добри позиции на пазара
- Нарядни платци към държавата
- Социална отговорност
- Предимство - управление на проекти и бизнес на външни пазари
- Възраст до 35 години

Конкурсът продължава.
Очакваме предложения кой млад мениджър да бъде представен
тук в "Пари" на e-mail: szheleva@pari.bg

NEXT
GENERATION 2

Редактор:
Светлана Желева
szheleva@pari.bg
tel. 4395-871

Реклама:
Деница Зарева
dzareva@pari.bg
tel. 4395-856

Доверявам се на екипа си, но винаги проверявам

Търговският директор е като таран - отваря място за дистрибуторите, казва Атанас Георгиев, мениджър в "Роза импекс трейд" ООД

Търговецът не се ражда, търговецът се създава с много учение и много усилен труд. В това се е убедил на собствен гръб търговският директор на "Роза импекс трейд" ООД Атанас Георгиев. Когато завършва икономически науки в Германия, той получава оферта, която не може да откаже. Защото е отправена от баща му - създател, собственик и управляващ на една от най-успешните козметични компании в страната "Роза импекс". Знаех, че баща ми ще ми помага, иначе си е доста страшничко веднага да поемеш отговорностите за важен за нас пазар като българския, така че разчитам на неговия опит и му подражавам, споделя Атанас Георгиев.

Стил на управление

Пулсът на пазара е най-важното задължение, което търговският директор на компанията има. Всеки понеделник Атанас Георгиев споделя пред мениджърския екип своето усещане за това как се продават козметичните продукти, какви са настроенятия на клиентите, какво може да се подобри в производството и предлагането им.

Работата на търговеца е свързана с много пътуване. "Роза импекс трейд" ООД има 5 офиса в страната и аз трябва да се видя с екипите на място, за да получа ценна обратна информация за бизнеса ни, обяснява младият мениджър. Той е разработил триканална дистрибуция: търговци на едро, търговци на дребно и ключови клиенти (мултинационални вериги). По този начин повечето козметични магазини в страната зареждат продукти от българската козметична компания. Атанас Георгиев има различен подход към различните клиенти.

Мултинационалните компании са много силни и те имат такива инструменти в ръцете си, че може да нала-

гат условия за търговските отстъпки, разсрочените плащания, кредитните периоди, казва той. Георгиев обаче работи много добре и с дребните търговци. Това са хора, които плащат веднага, а това винаги предизвиква уважение, обяснява директорът на "Роза импекс трейдинг" ООД.

Давай шанс

Атанас Георгиев е убеден, че търговският директор на една компания трябва да бъде като таран, който отваря място за работа на своите дистрибутори. Самочувствие? Да, има го и то идва от добрата стока, която продава. От 15 години нашите бои за коса се приемат от жените като

много качествени, защото покриват отлично белите коси. Държим изключително добри цени за масовия пазар и това също облекчава покупките. А аз насърчавам моя екип да поддържа близки и дори лични отношения с нашите клиенти, обяснява Георгиев.

Целта е не само прагматична - да имат пряк достъп до търговеца отсреща. Но и да са наясно с проблемите, с възможностите и с желанието му за съвместна работа. Лоялност за лоялност, така е било преди мен в компанията, този принцип поддържам и аз, казва директорът на "Роза импекс трейд" ООД. За 2010 г. въпреки кризата той е заложил ръст от

12% на продажбите на основния продукт - боята за коса, и досега очакванията му напълно се покриват. По негова идея компанията започва и електронна търговия с продуктите си, което също ще привлече клиенти.

Трудности

Специалистите по производството невинаги говорят на един и същ език със специалистите от търговския отдел. Производственникът гледа доста прагматично на своята работа и се стреми да я свърши с минимум разходи. Това е добре, казва Атанас Георгиев. Но създаването на нов продукт изисква усилия и излизане от ежеднев-

ния ритъм, а това означава, че новото почти никога не започва с ентузиазъм, усмихва се младият директор. Но пазарът го изисква и добре сработеният екип на компанията бързо за-

Принципи

1 Слушай какво ти казва твоят търговец - той е окото и ухото на фирмата.

2 Доверявай, но проверявай - освен системата за онлайн контрол на продажбите той всяка седмица се среща с хората от основните офиси, а веднъж в месеца - с всички.

3 Казвай "да" на новите свежи идеи на подчинените си.

4 Казвай "не" на контрагенти, които само искат, но не дават - така търговия не се прави.

5 В семейната компания сме по-взискателни един към друг и повече се подкрепяме.

► **Работата на търговеца е свързана с много пътуване, твърди Атанас Георгиев**

СНИМКА АВТОРЪТ

бравя езика на различията и започва да прави това, което се харесва на клиентите ни - разнообразие от качествени и нови продукти, заключава той.

Михаил Ванчев

Визитка Кой е Атанас Георгиев

► Атанас Георгиев е търговски директор в "Роза импекс трейд" ООД - дистрибуторската фирма на козметичната компания "Роза импекс" ООД за България.
► 27-годишният мениджър заема тази позиция веднага след като завършва

успешно магистратурата си по макроикономика в Германия.

► Завършил е Пловдивската търговска гимназия.
► Ръководи екип от 44 души и прави около 150 хил. продажби на боя за коса месечно. Отделно са продажбите на бяла козметика.

► Компанията му гържи най-големия дял от продажбите на боя за коса у нас - 22% от пазара.

Агенции търсят брокери на недвижими имоти дори в кризата

Най-добри в бранша стават служителите, работили в търговията

Пазарът на имоти е вечен пазар, каза преди време управителят на "Явлена" Страхил Иванов. Дори и в криза, при която секторът Недвижими имоти беше първият и все още сериозно засегнат, се оказва, че много агенции за имоти - малки и големи, продължават да търсят брокери. От една страна, продажбите на имоти са малко, а цените на наемите са на дъното на логиката, твърдят от бранша. От друга страна, се търсят брокери - защо?

Пренареждане на пешките

Различни експерти от бранша твърдят, че около 30% от агенциите за недвижими имоти са фалирали заради кризата. Така се оказва, че брокерите, които са работили в по-малките и вече изчезнали от пазара агенции, си търсят работа в по-голяма, чието бъдеще е по-сигурно. В големи агенции като "Явлена" се хвалят, че не са правили съкращения, а непрекъснато търсят нови кадри. Започнахме този процес още в началото на кризата, когато интелигентните хора от по-малките фирми разбраха, че се задават проблеми, и започнаха да си търсят по-сигурно работно място. По този начин още през есента на 2008 г. в екипа си вече имахме нови колеги с много опит, които в наше лице намериха стабилност, а ние в тяхно - професионализъм и опит, каза Деница Геор-

гиева - мениджър "Човешки ресурси" в "Явлена". Има още една причина за набиране на брокери в тази агенция - стартират нови проекти. Освен това в края на миналата година "Явлена" отвори свой офис във Варна, а в началото на тази - в "Младост" 4.

Процент

При нас идват брокери, защото ние вдигнахме процента комисиона, който те получават, съобщи Бойко Проданов, старши специалист "Обучения" в "Адрес академия". Точният процент обаче е търговска тайна, твърдят от компанията. Според Проданов другата причина работили не само в сферата на недвижимите имоти специалисти да търсят препитание в "Адрес" са обучението. Средно месечно имаме 30-40 обучения в страната. Освен това правим и тренинги, на които брокери споделят своя опит. От тази година имаме и майсторски класове, обясни Проданов. Той твърди, че "Адрес" е обвърнала инвестиционната си политика към брокера. През 2-3 месеца получават бонуси - лаптопи, екскурзии в чужбина и т.н., каза старши специалистът от "Адрес академия". Освен това брокери от други агенции избирали само да се обучават в академията. След курсовете те получавали сертификати, а за дейността си академията на "Адрес" има лиценз от Националната агенция за професионално образование и обучение.

От "ЕРА-България" също твърдят, че залагат на обучението и по-спе-

циално как се продават жилища. Обявите са само един от начините за набиране на брокери не само в тази компания. Най-често добри служители се взимат от конкурентни компании.

В момента при нас търсим основно хора с опит, които идват подготвени и нямат нужда от особено обучение, за да започнат веднага да правят сделки. Такива има доста и ние сме готови да им дадем шанс да се развият въпреки настоящата ситуация на пазара, каза Деница Георгиева от "Явлена".

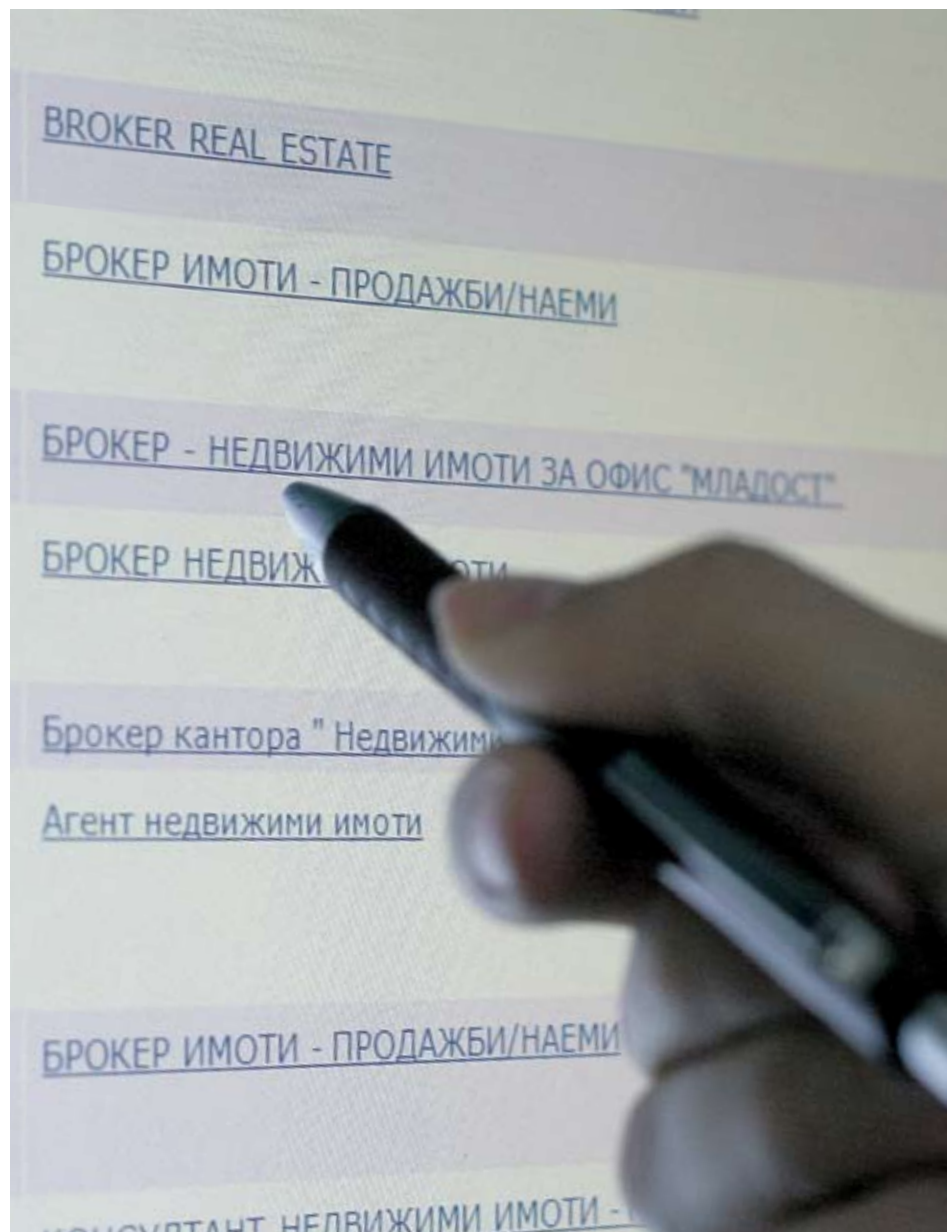
Обяви

В повечето случаи по обяви за работа кандидатстват хора, които не са се занимавали с недвижими имоти, или такива, които искат да сменят фирмата, в която работят. Почесто обаче работа се сменя с познати, твърди Теодора Димитрова - управляваща мрежата на "ЕРА-България". Като цяло с обяви се търсят брокери без изисквания за това дали ще се занимават с наеми или с продажби. Някои агенции набират специалисти за някой от районните си офиси в София или пък служители, които да познават центъра или южните райони например.

Кой сега е № 1

Теодора Димитрова: Сега най-добрите кандидати са тези, които имат търговски опит и лесно може да бъдат обучени.

Да, това е така. Най-добрите брокери стават тези, които са били в хотелиерския бизнес или в туризма, които всеки ден

► Само в един от сайтовете за обяви за работа средно има наг 15 такива за набиране на брокери

СНИМКА БОБИТОШЕВ

са обслужвали клиенти. Например бивши сервитьори, бармани, които след обучението си бързо могат да правят сделки, каза Бойко Проданов от "Адрес".

Текучество

Работещите в агенциите за имоти обаче признават, че има и известно текучество на кадри. Това е нормално. Някои успяват да се справят в трудните пазарни усло-

вия, а други не, коментират брокери. Който не може да реализира сделки, бяга или в друг бизнес, или в по-голяма агенция, която има и по-голяма база данни.

Красимира Янева

Стипендианти на "Фулбрайт" ще специализират в топуниверситети на САЩ

► Доц. г-р Юлия Стефанова, изпълнителен директор на Българо-американската комисия за образователен обмен, с наградата Fulbright Inovator Award 2010, присъдена през май от Държавния департамент на САЩ за провеждането и организацията на Международния фулбрайт летен институт (FISI)

Харвард, Станфорд, Бъркли, Бостънският университет, Уортън скул ще приемат стипендиантите

Стипендианти на комисия "Фулбрайт" ще специализират и преподават в едни от най-добрите университети в САЩ, съобщи доц. д-р Юлия Стефанова, изпълнителен директор на комисия "Фулбрайт". Като от тези 38 стипендианти на комисията 17 са българи и 21 - американци. От българите седем са студенти, които ще изготвят магистърски и докторски програми, трима докторанти и шестима учени, които ще се занимават главно с лекторска дей-

ност. От американските стипендианти - шестима лектори, четирима магистри и докторанти и 11 млади стажант-учители по английски език. Групата тази година е увеличена благодарение на допълнителното финансиране от фондация "Америка за България".

Разнообразие

Тази година имаме изключително разнообразие на области - 17 българи и 17 различни области, като се започне от обществените науки - социална психология, политология, право, комуникации, журналистика, етнология, литературна теория, бизнес администрация, от природоматематическите имаме

молекулярна биология, химия, география, от точните науки - аеродинамика, ботаника, както и един стипендиант в областта на изобразителното изкуство - стенопис, той ще бъде лектор и изследовател, каза доц. Стефанова.

Действително имаме стипендианти от всички основни области. Другата хубава новина е, че всички те ще специализират и ще преподават в едни от най-добрите университети като Харвард, Станфорд, Бъркли, Бостънският университет, Уортън скул - най-доброто училище по бизнес администрация, което е към Университета в Пенсилвания, университета Пардю в Индиана, имаме една докторантка,

която работи в областта на изследванията на рака и ще бъде в института "Даун Харбър" в Бостън. Това са елитни университети, намиращи се в Топ 10 от общо 3000.

За пръв път

Тази година за пръв път от комисия "Фулбрайт" изпращат докторанти. Даваме възможност на докторанти да работят и да правят изследвания. Това е изключително важно за нашите млади изследователи. Да могат да отидат на място, където да се докоснат до обучение на високо равнище. И да се запознаят с колеги и много ценна литература. Това е голям шанс за тях, сподели още доц. Стефанова.

Студентското кредитиране тръгва през есента

Държавата отделя 40 млн. лв. гаранции за финансиране

Най-накрая след близо две-годишно отлагане студентите, които учат в България, ще могат да теглят кредит, за да финансират обучението си. През септември или октомври се очаква да влезе в сила Законът за кредитиране на студенти и докторанти, който беше приет още през 2008 г. Причината все още у нас студентското кредитиране да се бави беше липсата на споразумение между банките и държавата. Такова вече има и дори е изготвен типен договор, който всеки студент ще попълва при искане за финансиране на обучението си. Този договор е публикуван и в „Държавен вестник“.

В края на миналата година правителството заложи в бюджета близо 40 млн. лв. държавни гаранции за студентското кредитиране. Максималният размер на кредита е равен на сумата от дължимите такси за цялото обучение. Освен за обучение студентите ще могат да ползват и заем за издръжка. Максималната сума, която те могат да ползват от банките, се формира на базата на издръжката за семестъра.

Издръжката на един студент трябва да е равна на минималната работна заплата към момента на ползването на банков заем, умножена по броя на месеците през съответния семестър.

Според Закона за кредитиране на студенти и докторанти право на кредит за издръжка имат само онези учещи, които имат дете по време на следването. То може и да е осиновено. Ако и двамата родители са студенти, то само единият има право да кандидатства за кредит за издръжка.

Големи предимства

За разлика от класическия кредит при студентския учещите не дължат никакви такси, комисиони или други разходи, които обикновено се дължат. Освен това не е необходимо каквото и да е обезпечение по този вид кредити. Друго голямо предимство е, че ако студентът иска, може предсрочно да погаси заема, без да плаща наказателна такса, комисиони и допълнителни лихви на банката.

Каква е цената

Лихвата, която студентът дължи на банката, е годишна, фиксирана и тя не може да надхвърля 7%.

Тоест определен е праг, който не може да бъде превърлян. При другите кредити банките едностранно променят лихвените нива.

Лихвата по студентските заеми е много по-ниска от лихвите по другите кредити, които банките отпускат. Тя се начислява върху усвоената част от кредита и ако студентът се откаже от него, няма да дължи лихва. Студентът трябва да върне заема най-късно 10 години след завършването си. Той е длъжен да го погаси на равни месечни вноски. Повечето банки предлагат едногодишен гратисен период след завършването, в който заемът може да не се погасява. Така на практика на втората година след приключване на висшето си образование студентът може да започне да го погасява. В този период банката начислява лихва само върху усвоената част от кредита.

Кой има право

В Закона за студентското кредитиране е записано, че за

► Очаква се реално студентското кредитиране да започне от есента

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

заем могат да кандидатстват студенти и докторанти до 35-годишна възраст. Те трябва да се обучават в редовна форма за „бакалавър“ и „магистър“ или за придобиване на докторска степен в държавно или частно висше училище или в научна организация. Те не трябва да са придобивали вече веднъж тази образователна степен. Банката може да откаже да сключи договор за кредит, ако студентът или докторантът не отговаря на условията или ако има други кредитни задължения, които не е обслужвал повече от 6 месеца. Студентски заем може да се откаже и при изчерпване на размера на държавната гаранция.

на заплата, респективно за клиенти за банката. Срок - 60 месеца; 84 месеца за клиенти на банката. Нетният месечен доход на първия авалист трябва да покрива 1.5 пъти месечната вносна по кредита, минимум 150 лева + размер на месечната вносна (за втория и третия - вноската + 150 лв.). Банката отпуска и кредити за обучение в чужбина, обезпечени с ипотека.

► СИБАНК

Предлага програма за финансиране на студенти за участие в обменни програми. Параметри: максимален размер - до 7000 лв.; максимален срок - до 7 години, в това число гратисния период; разликата до размера на разрешената кредит се превежда по картובה разплащателна сметка с издадена Visa Electron/MasterCard.

Български студенти на стаж в европейски институции

Магистри получиха сертификати за квалификация от фармацевтичния гигант „Байер“

Студенти от магистърските програми на Варненския свободен университет и Европейския колеж по икономика и управление в Пловдив се сдобиха със сертификати за квалификация от ключови европейски институции и от няколко водещи германски компании.

Трупане на опит

10 студенти по счетоводство и контрол стажуваха в продължение на една седмица в няколко големи компании и институции. Те бяха във фармацевтичния гигант „Байер“ в Леверкузен, в Института за професионално подпомагане на незрящи хора в Дюрен и в Парламента на северната провинция в Дюселдорф. Конкуренцията между частните висши училища вече се води предимно в сферата на стажантските програми. Целта е не само да направят кадрите си по-конкурентоспособни на пазара на труда, а и да оправдаят високите семестрилни такси, които плащат възпитаниците им.

Възможност

Други 11 студенти от специалностите Международен маркетинг, Управление на международни бизнес про-

Такси

Университетско партньорство

► Европейският колеж по икономика и управление в Пловдив няма акредитация да създава магистърски програми. Въпреки това по хитър начин провежда магистърски курсове. Това става законно с т.нар. академично парт-

ньорство с Варненския свободен университет. Съвместно те са разработили 6 специалности - Счетоводство и контрол, Бизнес администрация в туризма, Международен маркетинг, Управление на международни бизнес проекти, Международни икономически отношения и Финанси.

► Годишната такса е 1500 лв. за всяка специалност.

екти, Финанси пък трупаха опит в Брюксел. Програмата им включваше посещение на Европейския парламент, на Икономическия и социалния комитет и на Комитета на регионите. Участниците в стажантската програма са били избрани сред общо 240 кандидати на база отличен успех от първия семестър, казаха от администрациите на висшите училища. Всеки семестър възпитаниците на тези програми ще имат стажове не само в чужбина, но и в големи български компании, казват още от ръководството на вузовете. Някои от темите на магистърските тези, с които ще завършват студентите, ще бъдат поставени от шефовете на големи български и чужди компании под формата на проект. Успешната теза може да гарантира на студентите работа в съответните фирми.

По време на стаж си в Дюселдорф и Брюксел мла-

дите хора са се запознали и с програмите за студентски обмен, както и с работата на международните неправителствени организации в областта на образованието, младежта, информационните технологии и публичните комуникации.

Разминаване

Стажовите са най-добрият метод за преодоляването на пропастта между образованието у нас и изискванията на бизнеса, твърдят специалисти в областта на човешките ресурси. Затова през последните години в България големите пък и не чак толкова големите фирми инвестират сериозни средства в разработването на стажантски програми, повечето от които са и платени. Въпреки това ректорите на голяма част от университетите ни твърдят, че проблемът не е в просветата, а в бизнеса, който не знае какво иска.

Елена Петкова

Оферти

Какви програми предлагат банките

► Банка ДСК

Стартира кредитиране на обучението на студенти във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) в София. Заемът се отпуска за заплащане на таксите за обучение, като студентът сам избира дали с него да покрие разходите по цялото си следване или само на част от него. Не са необходими доказване на доход или обезпечение, няма възрастово ограничение за студента, както и такса за разглеждане на кредитното искане, твърди Dir.bg. Максималният размер на кредита се формира въз основа на общата сума на дължимите такси, нама-

лена с размера на самоучастие на студента. За студенти - български граждани, горната граница е 24 000 EUR или левовата им равностойност, а за чуждестранни граждани - 34 800 EUR или левовата им равностойност. Размерът на самоучастие възлиза на 30% от определената семестриална такса, при това само за първия семестър на първата учебна година.

► ПИБ

Отпуска студентски кредит до 20 000 лв., обезпечен само с авалиран запис за запобег (за кредити над 10 000 лв. - от гвма авалисти, които отговарят на изискванията за доход). Годишният лихвен процент през целия срок на кредита се формира от ОЛП плюс надбавка от 7.2, 7.7 или 8.7%. Първите две лихви са преференциални и се прилагат при превоз

Качеството е шансът за

Турция субсидира всеки ТИР с експортна продукция

Високото качество и вкус са единствените конкурентни качества на българските плодове и зеленчуци, за да може те да пробият на пазара.

В това са убедени и агроексперти, и търговци. Те смятат, че няма категорични данни какъв пазарен дял заемат плодовете и зеленчуците, внесени от трети страни, доставени от държави членки на Европейския съюз от българското производство.

Търговците на едро и преработвателите обаче са категорични, че основните обеми на българския пазар на домати, краставици и пипер през зимата се падат на Турция и частично на Македония.

По-малки са количествата от средиземноморските райони на Евросъюза. В България оранжерийното производство е твърде малко, съпоставено с количествата от преди 20 години, преди този сектор да бъде почти унищожен.

Ситуацията с вноса изглежда така до началото на май, когато започват да се появяват първите български домати, които са доминиращи до октомври.

Цени

Това, с което българският домати е по-конкурентен в сравнение със същия зеленчук, внесен от Турция, е неговото високо качество.

Заради отличните вкусови качества българинът прави компромис и плаща значително по-висока цена за червения зеленчук,

Светлана Трифонова
strifonovska@pari.bg

отколкото се продават турските и гръцките домати.

Почти невъзможно е да се състезаваме с Турция, там всичко се субсидира едно към едно, цените на водата за поливане са много по-ниски от тези в България.

Плаща се държавна помощ, включително за всеки преминал границата ТИР, обясни Евгения Митрова, шеф на дирекция "Растениевъдство" в агроведомството.

Свиване

Систематичният внос на ниски цени, които подбиват българската продукция, и липсата на държавна политика в продължение на две десетилетия буквално съсипаха българските зеленчукопроизводители, казва Константин Ламбрев от Асоциацията на преработвателите.

Според него производството на някои български зеленчуци се е свило с 80% по време на прехода, а производството на домати за преработка практически е изчезнало.

Консервните фабрики почти не преработват домати, а за лютеницата се използва вносно пюре от

Китай, обясни Ламбрев.

Много трудно е българският производител да се състезава със субсидираните зеленчуци не само от Турция, но и от Гърция. Той разказа, че тази пролет земеделци от Серес са предлагали на пловдивско преработвателно предприятие по 9 евроцента с транспорта.

Екзотика

Турция отново е сред водещите вносителки на цитрусови плодове, следвана от Гърция, Испания и Италия. Екзотични плодове на българския пазар пристигат и от Южна Африка и Южна Америка.

Според търговците турските овошки отговарят на всички необходими качества, които изисква маркетинговият стандарт, но вкусовите качества на южноафриканските грейпфрути са несравними.

Обикновено екзотичните плодове влизат у нас или през черноморските пристанища, но по-често и много по-лесно търговците ги карат от Холандия.

Износ

Има незначителни количества на износ на роден зарзават и плодове. На борсите в Германия местни производители успяват да пласират череши и домати.

Недостатъкът на българското производство е, че няма необходимите обеми и еднакво качество, което е задължително изискване за северните пазари, е мнението на експерти.

► Българските плодове и зеленчуци трудно се конкурират с вносите, чието

Стефан Митов, собственик на "Кони селектив продукт"

Укриване на ДДС е модата в сивия сектор

Щом като цената на някаква стока е подозрително по-ниска, значи има проблем или с ДДС, или с качеството

► **Господин Митов, има ли сив сектор в търговията на плодове и зеленчуци?**

- Да, но той съществува много отдавна и сега го има, но действа по малко по-различен начин.

Преди 2007 г., когато за всички стоки имаше митница, сивият сектор печелеше на базата на намаляване на цените на внасяните стоки и обмитяването на по-ниски ставки.

Сега с влизането на страната в ЕС всички тези продукти си имат ставка, която важи за целия ЕС. И ако твоята цена е по-ниска

„Има нещо, което не разбирам - гърците заради кризата ли се опитват да заблуждават данъчните, или и те са като нас

на 10 ст. и после спокойно си продава домати на борсата в "Дружба". ДДС никой никъде не чака. Има и такива, които уж че имат фирма, но след два месеца се оказва, че никаква я няма.

► **Това ли са продуктите с по-ниско качество, което се предлагат на пазара?**

- Нашата компания следи горе-долу всички цени - из целия ЕС. Когато има нещо с по-ниска цена от тази, която е нормална за дадения продукт, това със сигурност означава, че има някакъв проблем. Или с качеството, или с укриване на ДДС. Имали сме случаи, в които се кара стока, която е с по-ниска от нормалното цена, и е повече от ясно, че никой не е пресмятал ДДС върху

нея, всъщност тя е точно толкова по-евтина, колкото е стойността на данъка.

► **Къде се прогават такива продукти?**

- На борсите, на улицата няма кой да изкара портокали.

► **А как стоят нещата с Женския пазар в столицата?**

- Стоките на Женския пазар са купени предимно от борсата в "Дружба". Има си логично обяснение защо цените там са толкова ниски. За Женския пазар се търсят само евтини плодове и зеленчуци с дефекти. Съществуват и такива търговци, които купуват примерно кило купуват примерно кило с портокали на много ниска цена, но половината от плодовете са развалени и са на много ниска цена.

Светлана Трифонова

БЪЛГАРСКИТЕ ЗЕЛЕНЧУЦИ

производство се субсидира от гържавата

Статистика Производството на домати намалява с 22%

► През изминалата година в България са произведени 104 234 т домати, което е по-малко с 22.29% в сравнение с 2008 г.

► За сметка на това произведените пипер у нас през изминалата година е бил с 20% повече от предишната - 71 469 т.

► Ягодите също са отбелязали спад с 22.29% и през изминалата година са били 104 234 т, сочи агроистатистиката.

► От произведените зеленчуци 97.9% са реализирани, като 78% от тях са предназначени за пазара.

► Останалите са били използвани от консервната индустрия.

► За търговската мрежа са разпределени около 96.4% от произведените моркови, 95.2% от пьпешите и 94.9% от дините.

► За собствена консумация най-голям е дялът на пипера и картофите.

► От зеленчуците, предназначени за износ, с най-висок дял са краставиците и доматиците.

► През изминалата година внесените от трети страни плодове и зеленчуци са в размер на 220 000 т.

► През 2008 г. внесените плодове и зеленчуци са 230 000 т според експерти на агроиндустриеството.

Интервю Евгения Митрова, директор на дирекция в МЗХ

Държавата трябва да атакува некоректните търговци

► **Госпожо Митрова, вашата дирекция отговаря за маркетинговите стандарти на плодовете и зеленчуците, вашият коментар за качествата на чуждата стока на пазара.**

- Нашата служба следи дали предлаганите плодове и зеленчуци са пакетирани, етикетирани, какъв клас на качество са - екстра, първи или втори, произхода. Маркетинговите стандарти може да бъдат намерени на сайта на министерството на земеделието.

Това, което на всички ни прави огромно впечатление, е, че от Гърция влизат много некачествени продукти. Причината е, че български търговци внасят най-лошото, което остава на пазарите в Солун, от края на деня, тъй като го купуват по-евтино. Например вземат 100 кг хубави ябълки, но 300 кг лоши. И понеже са много хитри и знаят какви са изискванията, така редят стоката, че като отвориш буса или тира им, на първия ред всичко е идеално - пакетирани и етикетирани. След първия ред е боклук! Питала съм ги с вилите ли ги събирате, като за прасетата тези ябълки. Те обясняват, че за да вземат хубаво, трябва да вземат и лошото. Питам ги - ние докога ще оправяме гръцкото земеделие, а няма да оправяме нашето. Държавата от всички страни трябва да атакува тези търговци.

► **Те имат ли право да внасят такава продукция?**

- Не, нямат. Не може да се карат тук пъпешите от Гърция и на фактурата да пише 0.02 евроцента. На минус десет евроцента ли е произведен този пъпеш? Нашите производители са подложени на пълен контрол отвсякъде, а вижте какво става в другите европейски страни, че и в

Гърция, където и плодове, и зеленчуци са с по-нисък ДДС.

► **Как стоят нещата с Турция, откъдето се внасят също много зеленчуци и плодове?**

- Нелоялната конкуренция идва преди всичко от Гърция, тъй като стоката оттам на митницата не се проверява и търговците отлично знаят това. Що се отнася до Турция, това не може да се случи, тъй като става дума за внос от трета страна и на границата се проверява всичко. Знаете ли как влизат плодовете и зеленчуците от Турция? Всичко е в кашони, като от калъп извадено, те са перфектни по отношение на критериите за окачествяване.

► **А с Македония как стоят нещата?**

- С Македония няма проблем. Имаме инциденти с техни търговци, които първоначално внасяха в найлонови затворени чували. През лятото, докато стигнеше до Слатина, стоката се сваряваше. Като им върнахме два камиона, веднага се научиха какво трябва да правят и вече чувалите са перфорирани. Те нямат ябълка без етикети.

► **Кой носи отговорността за лошата стока?**

- Който притежава и предлага продукцията, той носи отговорност. Омръзнало ми е да гледам по борсите особено кашоните от банани, пълни с домати. И непрекъснатите оправдания, особено на борсата в "Дружба" в София, че някой така им ги бил дал. Не те са ти го дали, а ти така си го взел, отговарям им. В интерес на истината ние имаме и много съвестни български зеленчукопроизводители. Те инвестират хиляди евро

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

Уточнение

► Контролният орган за качеството на плодовете и зеленчуците е на подчинение на дирекция "Растениевъдство и биоземеделие" в агроиндустриеството.

► Инспекторите следят маркетинговите стандарти, на които трябва да отговарят плодовете и зеленчуците на пазара.

► Тези стандарти са съз-

дадени от икономическата комисия на ООН, на която България е член. Критериите са валидни за всички страни по света.

► Инспектори има във всички областни градове на страната, както и на граничните пунктове.

► Проверките на вноса от трети страни се извършват съвместно с гранична полиция, митницата и данъчните служители.

в машини за пакетиране, за да бъдат изрядни. Знаят, че стоката на пазара трябва да се предлага по определен начин, и спазват изискванията.

► **Какво прави гържавата, за да се спре с тези нарушения?**

- Вече имаме създадена база данни на търговците на пресни плодове и зеленчуци. При всяка провер-

ка на митницата се вкарва информация за търговеца, като целта е след това да може да се прави анализ на риска. От системата става ясно кога търговците са били коректни и кога не, отбелязани са нарушенията. Смятаме да направим публичен регистър с коректните и некоректните търговци, защото дължим на хората тази информация.

Светлана Трифонова

Едно към едно

Наранени ябълки - може, но само 10%

Изискванията за това как трябва да се предлагат на пазара плодовете и зеленчуците са много високи. В никакъв случай не може да се предлагат начупени моркови или краставици. Плодовете и зеленчуците не трябва да имат петна от вредители. По морковите и картофите не трябва да има остатъци от почва. Малини пък не може да бъдат пакетирани повече от половин килограм. Плодовете и зеленчуците трябва да се класифицират. Ако плодовете имат

Много търговци се маскират на производители

механичен дефект, трябва да бъдат отделени в клас Б.

За наранените ябълки например, които се предлагат, трябва да пише, че са извън стандарта, и съответно да се предлагат на много по-ниска цена. Трябва да са посочени произходът, сортът, да са окачествя-

ни. Много е важно да се подчертае, че има определен процент на допустими отклонения. За качество от клас Б са позволени само 10% отклонения от общото количество плодове и зеленчуци. Ако процентът е повече, търговецът не може да ги излага на пазара и търпи наказания за това. По принцип се наказва този, който държи продукцията.

Има неща, които буквално ме шокират. Например как се получава така, че се продава че-

реши за 2.80 лв. на нашия пазар, при положение че са внесени от Испания, където струват 3 EUR за кг? Ако поискаш касова бележка, търговецът в такива случаи обикновено отговаря, че е земеделски производител и не е длъжен да го прави. Добре де, но тези череши са испански, значи не ги е произвел той. Просто много търговци се маскират на земеделски производители.

Евгения Митрова, директор "Растениевъдство и биологично земеделие" в МЗХ

” Аз не вярвах, че ще се класираме за финала. Само Господ можеше да ни помогне

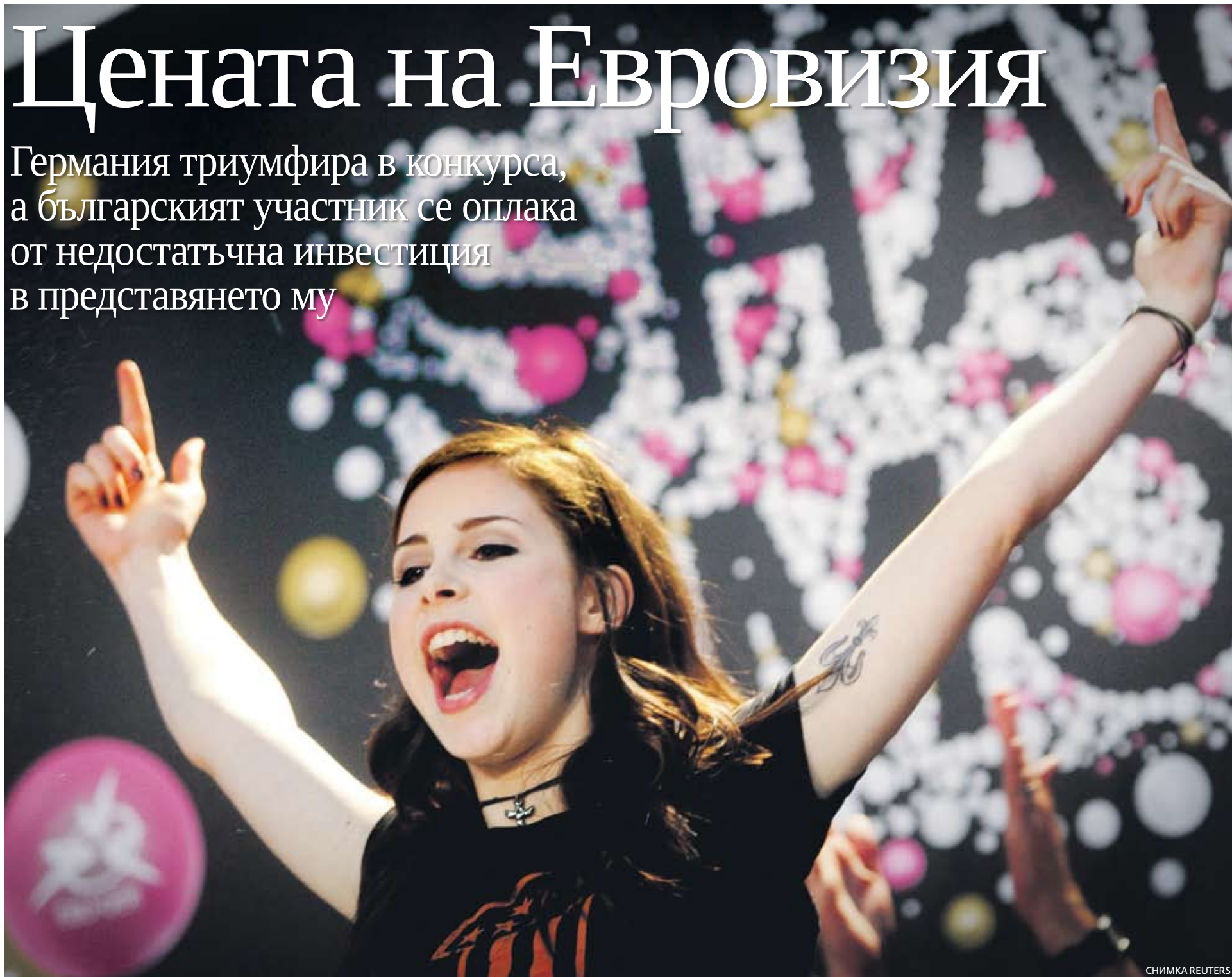
► **Миро** след края на участието си на Евровизия 2010

Вотът 50% участие на журито

Освен с по-малко участници и по-нисък брой добри песни тазигодишната Евровизия ще се запомни с промени в регламента. В определянето на резултатите се включва и 50% участие на журито паралелно със зрителския вот чрез текстови съобщения. За целта във всяка една страна, участвала в конкурса, бяха създадени 5-членни журита от музикални професионалисти, които подреждаха песните с 12 точки за първо място, 10 точки за второ и т.н. След това гласовете на журито се сумират и дават 50% от оценката на представителя на всяка една държава.

Цената на Евровизия

Германия триумфира в конкурса, а българският участник се оплака от недостатъчна инвестиция в представянето му

ЧИМКА REUTERS

Недостатъчна инвестиция в реклама на песента “Ангел си ти” е сред основните причини за отпадането на Миро още на полуфинала на тазигодишната Евровизия. Това каза самият изпълнител, след като стана ясно, че няма да участва на финала в събота. Изглежда, Германия не е жалила средства, за да може Лена Майер-Ландрут да триумфира на конкурса, провел се в норвежката столица Осло. Точна информация каква е инвестицията в мащабното шоу засега няма. Досега обаче по традиция конкурсът е бил печелившо начинание.

Статистика

През 2007 г. конкурсът се проведе във Финландия. Тогава организаторите отчетоха, че само приходите от билети са били 4 млн. EUR. Отделно от телеви-

зионни права пък са били общо около 3.3 млн. EUR. Което означава, че над половината от бюджета на тогавашния конкурс от 12.4 млн. EUR е бил осигурен предварително. Преди година Русия изхарчи около 35 млн. EUR за организацията на конкурса и използва около 1/3 от всички LED дисплеи, за да осигури мащабната сцена за шоуто.

През 2010 г. обаче положението е малко по-различно. Защото вместо ръст бюджетът на шоуто намалю. При това значително - с над 25% до 26 млн. EUR. Организаторите се принудиха да използват и финансовата подкрепа на спонсори, за да набавят необходимия бюджет, а сред откликналите компании бяха мобилният оператор Telenor и авиокомпанията Norwegian Air.

Приходи обаче все пак имаше. Въпреки че цените

на билетите започват от 7 EUR за генералните репетиции, минават през 18 до 445 EUR за полуфиналите и 22 до 667 EUR за финала. Само последното шоу от конкурса бе посетено от 18 хил. души.

Данни за приходите от телевизионни права все още няма, а и перото, свързано с изпратените текстови съобщения, с които зрителите участват в избирането на победителя, също не са оповестени. И все пак Осло се представи на ниво като домакина на конкурса.

Кризата не подмина и другия аспект на изданието - няколко държави се отказаха от участието си поради финансови причини. Това са Чехия, Андора, Черна гора и Унгария. А медиите в Малта обявиха, че тазигодишната Евровизия е струвала на страната им 400 хил. EUR. Всъщност тази

година бе сред най-слабите в историята на Евровизия що се касае до брой участници - само 39 държави участват в конкурса, който преди е събирал и над 50 изпълнители.

Резултати

За жалост обаче тазигодишното участие на България няма да се запомни кой знае с колко положителни емоции. За трети пореден път българският представител не успя да се класира на финала, което го постави извън челните 25 песни. Всъщност ако се съди по класацията на Google за евентуалния победител в конкурса, песента “Ангел си ти” е сред най-нехаресваните от всички участници. Тя си подели последното място с представителите на Словения и Литва, а трите песни бяха единствени-

те без нито една точка от Google в актива си. А търсачката успя да отгатне кой ще бъде победителят предварително.

Неясно защо, никой не може да повтори успеха на Елица и Стунджи от 2007 г., когато двамата влязоха в челната петица на конкурса. След тях последователно DJ Balthazar и Deer Zone, Красимир Аврамов и Миро последователно се представиха разочароващо и логично отпаднаха още на полуфиналите. Всъщност последният сам не вярваше в успеха си. Аз не вярвах, че ще се класираме за финала. Само Господ можеше да ни помогне, заяви българският представител на тазигодишната Евровизия пред БНТ след отпадането си. Въпреки твърдението на водещия Драгомир Драганов, че

сме се представили достойно.

Побегителят

Първото място на Евровизия тази година заслужено отиде при 19-годишната германка Лена Майер-Ландрут, чиято песен “Сателит” спечели 246 точки. Това е едва втората победа за страната ѝ в 55-годишната история на конкурса. Нямам сили, за да държа тази статуетка. Това е абсолютно невъзможно, сподели победителката след конкурса. Над 125 млн. зрители са гледали на живо финала на най-стария песенен конкурс в Европа, на който се представиха 25 финалисти. На второ място остана таNga от Турция със 170 гласа, а на трета позиция бе класирано изпълнението на румънката Паула Селинг със 162 точки.

Христо Ласков